the QUEST འཚོལ་ཞིབ།

Number 5/2013

MAGAZINE FROM GADEN JANGTSE THOESAM NORLING SCHOOL MUNDGOD

འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ། བོད་མིའི་རང་དབང་།

དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་ཐོས་བསམ་ནོར་གླིང་སློབ་གྲྭ་ནས།

༢༠༡༣

FIFTH NUMBER

Here is the fifth Vol. Magazine Published from Gaden Jangtse Norling School

THE PLEDGE

The work for Tibet's freedom and world peace

SPECIAL MEMORIES ...

Our Prayers and respect to our Martyrs

དཀར་ཆག
Summary

Summary 1
Teaching of His Holiness 3
From Desk 4
Recent activities of Aref International in Mundgod 5
Self Immolated Tibetan Heroes 8

Tibetan Section

ངས་གངས་ལྗོངས་འདི་ལྟར་དྲན། 35
བོད་མིའི་སྡུག་བསྔལ། 36
ཚོམ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ། 37
བོད་མི་ཚོས་རྒྱ་གཞུང་ལ་རང་ལུས་མེར་བསྲེག་གི་ངོ་རྒོལ། 38
མེར་བསྲེགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན། 39
དཀའ་སྡུག་སྤྱོད་བཞིན་པའི་བོད་པ། 40
འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཉིན་མོ། 42
མེར་བསྲེགས་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་ནི་འཚེ་བ་ཡིན་ནམ། 43
གཞི་ལུས་བོད་མིའི་སྙིང་སྟོབས། 45
དཔའ་བོའི་ཁ་ཆེམས། 47
བོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ། 48
ལུས་སྲོག་གི་རེ་འབོད 50
བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་གཏོར་བཅོམ་གྱི་ཉམས་ཆག 52
རང་དབང་མེད་པའི་རྟགས་མཚན། 54
བོད་མིའི་གནས་སྟངས། 55
གནས་སྟངས་མདོར་བསྡུས། 57
བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས། 59
བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་རིན་ཐང་། 60
བོད་མི་ཞི་རྒོལ་གྱི་མེ་མཆོད་ཆེན་མོ། 62
བོད་མིའི་སེམས་ཤུགས། 63
བོད་མིའི་རེ་འདོད། 64
ཞི་བའི་མེ་ལྕེ 65

English Section

Tibet my land....66
Save Tibet's Environment....67
Fall of Buddhism in Tibet....68
Tibet and China....69
I didn't know....69
Story two nomad brothers....70
My days in Tibet....71
Buddhist view on self-immolation....72
My yak....73
The last day with mother....74
Journey to India....75
Development that causes destruction....76
I wish I were....78
I have a dream....79
I am a Tibetan....80
School Update....80

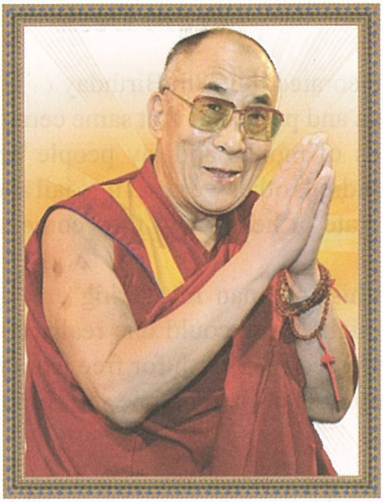

If we realize, "I am a human being. A human being can do anything," this determination, courage, and self-confidence are important sources of victory and success. Without will power and determination, even something that you might have achieved easily cannot be achieved. If you have will power and reasonable courage not blind courage but courage without pride even things that seemed impossible at a certain stage turn into being possible because of continuing effort inspired by that courage. Thus, determination is important.

How can this be developed? Not through machines, not by money, but by our own inner strength based on clear realization of the value of human beings, of human dignity. For, once we realize that a human being is much more than just material, much more than just money, we can feel the importance of human life, from which we can feel the importance of compassion and kindness.

Human beings by nature want happiness and do not want suffering. With that feeling everyone tries to achieve happiness and tries to get rid of suffering, and everyone has the basic right to do this. In this way, all here are the same, whether rich or poor, educated or uneducated, Easterner or Westerner, believer or nonbeliever, and within believers whether Buddhist, Christian, Jewish, Muslim, and so on. Basically, from the viewpoint of real human value we are all the same.

From Desk

Two days ago we celebrated the 78th Birthday of His Holiness the Dalai Lama with much gala and pomp but that same ceremony in Tawu County had caused hundreds of monks and lay people being shot and beaten indiscriminately. Hundreds other were put into jail and only Buddha knows when and on what state of health will they come out, if they ever will.

I was appalled by this inhuman murdering and could not really stop praying that whole night. How could one really cold bloodedly murder people who just expressed their wish for free worship? His Holiness is a living Buddha for all Tibetans and people see Him as their guide for this and all coming lives.

China has been trying for long to erase love and trust that people have for His Holiness yet they seemed to have failed miserably in this mission despite their best effort with muscle and money. However, spirituality is a kind of thing that they either does not want to understand or does not understand. Spirituality is the cornerstone of Tibetan culture, art, education, history, economy, language and tradition lest Tibetan would not remain Tibetan. Young Tibetans grow up into adult with fair understanding of Buddhist culture and principles. They imbibe Buddhist spirituality from surroundings without any training and instruction from anybody, like fish doesn't have to learn swimming. Buddhism then becomes their guiding principle in their daily life and His Holiness is their guiding star.

It has been seen that all more than 130 people who set ablaze their precious human body without causing any harm to Chinese has mesmerized world over for their commitment in non-violence. It is Buddhist principle and His Holiness's advice that if you can't help others, at least you should not harm, not even to Chinese police who points gun on you. They exactly did at the cost of their life.

Can China justify the use of guns and armaments to suppress their voice? Or is it a Birthday present? ...

Recent activities of AREF International Onlus in Mundgod

This is the fifth edition of The Quest which has taken its first publication in 2009, soon after the protests of Beijing Olympic in 2008. In these five years of publication, the young monks of the Norling School have remarkably maintained their spirit of their original goal.

From the beginning, the magazine was aimed to write the articles in both English and in Tibetan language, not only to encourage reading but also to give platform to make a contribution towards the preservation of Tibetan language and its precious culture and identity.

Secondly, it was aimed to select topics and news from the media on social aspect and identity of Tibetans, and which support the peaceful, resilient struggle of the Tibetan people despite 60 long years of occupation by PLA.

This Magazine shows deep structural and symbolic value expressed by monks, firm in their spirituality and strength of their youthfulness. Therefore, it has the advantage of combining tradition and development, addressing readers in both religious and secular.

Despite the continuous change of Editorial members the magazine has kept up commitment as it was started in the beginning. And most importantly, the designer has become adept in designing. These developments not only show the commitment of teachers and students, but also the spirit of the Aref International in keeping up their work. It is to sustain local activities to harness individual potential of self-maintenance and self-development, in the spirit of the international cooperation.

Therefore Aref International is very pleased with the result and is committed to support the Magazine, and hoping that the same may develop in the future too. So that it can continue its pledge to let the people to widen their knowledge on Tibetan issue and to support their struggle for the Freedom.

This Magazine is very useful and informative because all the articles are related to the Tibetans' unceasing pacific resistence, inside

and outside Tibet. In this sense, we can say that this Magazine is dedicated to the heroes who self-immolated for their country. Indeed, we can say that all the pages in the magazine are the expression came out from the heart of the young proud Tibetans.

Regarding the activities of the Aref International in Mundgod, this year there is the distribution of educational toys and necessary furniture to the Pre-Primary School at Camp 6. In the Camp we are also producing a video with the students from the Pre-Primary to the Secondary School. In this video all the children are singing, dancing and while expressing a strong message to the world about Freeing Tibet.

Obviously, Aref International will continue to help and expand its usual activities like Long Distance Support for children, old aged people and monks of all age.

I want to express my deepest gratitude to every people who helped me realizing these projects and making the project meaningful.

Namely, for the Doeguling Tibetan Settlement: the Representative Mr. Tsering Phuntsok, the staff members: Mrs. Tsewang Dolkar, Mrs. Tenzin Choezom and Mrs. Tenzin Yanga. For the Gajang Gyalrong Monastery: Geshe Gen Tsering, Geshe Tsundu, Geshe Jigmey Gyaltsen, Ven. Yeshi Lungtok, Ven. Yeshe Gyatso, Ven. Lobsang Samphel, Ven. Phuntsok Sonam, Ven. Lobsang Gyatso and young Tenzin Gyatso. For the Gaden Jangtse Thoesam Norling School the three Directors: Mr. Ngodup Tsering, Geshe Lobsang Rabgey (Tsawa) and Ven. Lungtok Gendun (Samlo); the English Teachers Mr. Lobsang Rinchen and Ven. Rinzin Dorjee and all the monk Editorial Staffs and all the Authors of the articles. And from the Camp 6, School Education Commitee members: Mr. Gen Tsewang, Mr. Dakpa, Mrs. Chonyi Dolma, Mrs. Tsela (dance teacher) and Camp Leader Mr. Tenzin Gyaltsen. Last but not the least from Ganden Jantse Education Society: Geshe Phuntsk, Geshe Jigmey Dhondup, Geshe Jigmey Gyaltsen, Geshe Dorjee, Ven. Rinzin Negi, Ven. Dakpa.

All these “special” people left a deep mark in my mind and in my heart. I will never forget their kindness, their support and smile … And I will never forget the curiosity of the children, the loving friendship of the youngs, the heart touching “hugs” of the old people and the warm hospitality of all the families. They gave me much more than I have given them and they really changed my life, making it better …

Finally, thanks to Mr. Maurizio Tomaselli for helping me to finance this Magazine and also many thanks to all the sponsors who have supported to realize all the Long Distance Support (SAD) and the activities in the Camp 6.

Thanks to all the people who are in Italy and have sustained our efforts, from the beginning. Mr. Francesco Codispoti and all the other members of the board of Aref International Onlus: Geshe Gedun Tharchin, Mr. Luca Giorni, Dr. Angelo Bruno Codispoti, Mrs. Evelina Sissy Violini, Dr. Riccardo Callori di Vignale. And many thanks to all the volunteer in Italy who shared me their emotions and spent their time to enlarge the knowledge to the Tibetan Issue.

Marilia Bellaterra

SELF IMMOLATED TIBETAN HEROES

Counting, counting and counting. When and where will this counting end? Every month and every day this counting increases yet often they go unnoticed. It is very pathetic that journalism of today's world resorts only on covering news which could gain higher TRPs and readership, and seems to have forgotten lending voice to the voiceless.

Till date more than 130 people are known to have set themselves on fire inside and outside Tibet in protest against the repressive Chinese occupation of Tibet. Self-immolation and protest have now pervaded all regions of Tibet. And some protests have also taken place outside Tibet.

The students of Gaden Jangtse Thoesam Norling School bring some light on heroes and heroines of Tibet who gave up their lives.

Name: Choepa
Age: 24
Occupation: Nomad
Time of self-immolation: 10 August 2012
Place of self-immolation: Meruma
Present status: Died

Choepa was forcibly removed by security forces. Information about his fate did not emerge at first but it has now been confirmed that he died of his injuries.

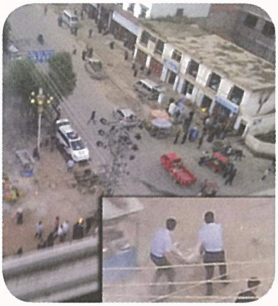

Name: Tashi
Age: 21
Occupation: Farmer
Time of self-immolation: 13 August 2012
Place of self-immolation: Ngaba Town
Present status: Died

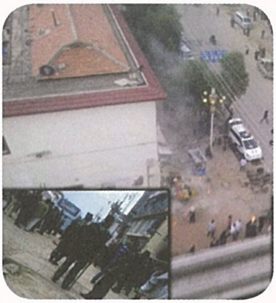

Name: Lungtok
Age: 20
Occupation: Monk
Time of self-immolation: 13 August 2012
Place of self-immolation: Ngaba Town
Present status: Died

The two men set themselves on fire on what is now known as Martyr's Street in Ngaba Town. Lungtok died shortly afterwards. Tashi was beaten and deained by security forces. He later died.

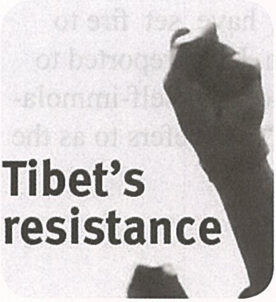

Name: Dhamchoe
Age: 17
Occupation: Fomer monk
Time of self-immolation: 27 August 2012
Place of self-immolation: Ngaba Town
Present status: Died

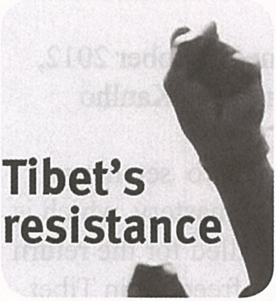

Name: Lobsang Kalsang
Age: 18
Occupation: monk
Time of self-immolation: 27 August 2012
Place of self-immolation: Ngaba Town
Present status: Died

The two men, one monk and one former monk, set themselves on fire outside Kirti Monastery. They later died.

Name: Yungdrung
Age: 27
Occupation: Farmer
Time of self-immolation: 29 September 2012
Place of self-immolation: Dzatoe county
Present status: Unknow

Yungdrung set himself on fire in the town centre Dzatoe County. It is still unable to confirm his current whereabouts and what condition he may be in. It was the first self-immolation protest in Tibet in more than a month.

Name: Gudrup
Age: 43
Occupation: Writer
Time of self-immolation: 4 October 2012
Place of self-immolation: Nagchu County
Present status: unconfirmed

Gudrub is believed to have set fire to himself in Nagchu town. He is reported to have died at the scene. This was one of a handful of self-immolation protests to have taken place inside what China refers to as the Tibet Autonomous Region.

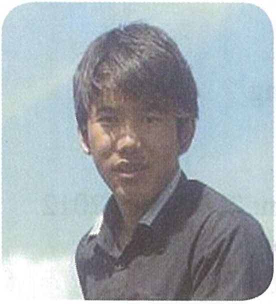

Name: Sangye Gyatso
Age: 27
Occupation: Farmer
Time of self-immolation: 6 October 2012,
Place of self-immolation: Tsoe Kanlho
Present status: Died

Sangye Gyatso, father of two set himself on fire near the Dokar Monastery, which is 10km from Tso City. He died at the scene. He called for the return of the Dalai Lama and for cultural and religious freedom in Tibet.

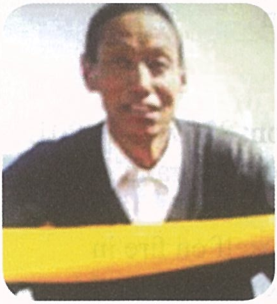

Name: Tamdin Dorjee
Age: 52
Occupation: Unknown
Time of self-immolation: 13 October 2012
Place of self-immolation: Tso City
Present status: Died

Tamdin Dorjee, grandfather of a reincarnated lama set himself on fire and died near Tso Monastery. He died at the scene.

Name: Lhamo Kyab
Age: 20
Occupation: Nomad
Time of self-immolation: 20 October 2012
Place of self-immolation: Bhora Sangchu
Present status: Died

According to an eyewitness, Lhamo Kyab called out slogans for the return of the Dalai Lama while running towards Bhora Monastery. Security forces tried to extinguish the flames but were unsuccessful. Lhamo kyab died at the scene.

Name: Dhondup
Age: 61
Occupation: Nomad
Time of self-immolation: 22 October 2012
Place of self-immolation: Labrang
Present status: Died

Dhondup set himself on fire in front of Public Security Bureau building. He died at the scene. He is the second Tibetan to self-immolate in Labrang consecutively for three days. Tensions ran high as local tried to remove his body to his home village.

Name: Dorjee Rinchen
Age: 58
Occupation: Farmer
Time of self-immolation: 23 October 2012
Place of self-immolation: Labrang
Present status: Died

Dorjee Rinchen set himself on fire in grounds of the well-known Labrang Monastery. He died at the scene. Security forces arrived and attempted to remove the body but were prevented from doing so by the monks at the monastery.

Name: Lhamo Tseten
Age: 24
Occupation: Unknown
Time of self-immolation: 26 October 2012
Place of self-immolation: Achok Township
Present status: Died

Lhamo Tseten has eating in a restaurant with has friends the suddenly he walked outside and set himself on fire. Like many others, he chose to protest near buildings which have Chinese authorities such as a military camp and the local court buildings. He died at the scene.

Name: Thubwang Kyab
Age: 23
Occupation: Nomad
Time of self-immolation: 26 October 2012
Place of self-immolation: Sangchu County
Present status: Died

Thubwang Kyab was the second person to set fire to himself to protest in Sangchu County on 26 October. He was the fifth person in the space of one week in the county to die in such a protest. He died at the scene.

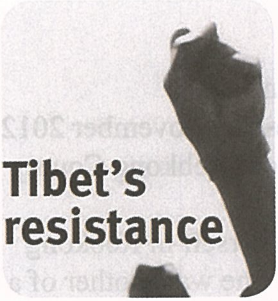

Name: Tsepo
Age: 20
Occupation: Farmer
Time of self-immolation: 25 October 2012
Place of self-immolation: North of Lhasa N
Present status: Died

Tsepo and Tenzin's well being and where abouts remain unknown after the cousins set themselves on fire in their village. The young men called for independence for Tibet during their protest.

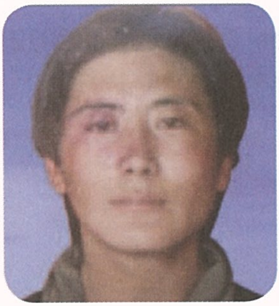

Name: Tenzin
Age: 25
Occupation: Nomad
Time of self-immolation: 25 October 2012
Place of self-immolation: North of Lhasa N
Present status: Unknown

Tsepo and Tenzin's well being and where abouts remain unknown after the cousins set themselves on fire in their village. The young men called for independence for Tibet during their protest.

Name: Dorjee Lhundrup
Age: 24
Occupation: Monk
Time of self-immolation: 4 November 2012
Place of self-immolation: Rebkong Town
Present status: Died

Dorjee Lhundrup, father of two set him self on fire near Sakyil Hotel in Rongwo Town. His protest was marked by thousands of Tibetans taking to the streets in respect. He was a traditional Tibetan artist. He died at the scene.

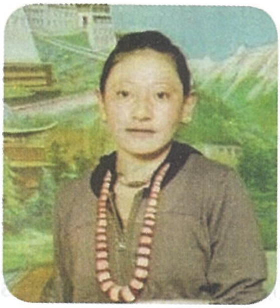

Name: Tamdin Tso
Age: 23
Occupation:: Unknown
Time of self-immolation: 7 November 2012
Place of self-immolation: Rebkong County
Present status: Died
Tamdin Tso, set fire to herself in Rebkong County, Eastern Tibet. She was mother of a 5-year-old boy. She died at the scene.

Name: Dorjee Kyab
Age: 16
Occupation: Monk
Time of self-immolation: 7 November 2012
Place of self-immolation: Ngaba
Present status: Died

Name: Samdup
Age: 16
Occupation: Monk
Time of self-immolation: 7 November 2012
Place of self-immolation: Ngaba
Present status: Hospitalized

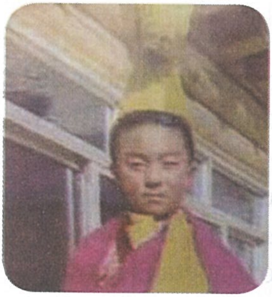

Name: Dorjee
Age: 15
Occupation: Monk
Time of self-immolation: 7 November 2012
Place of self-immolation: Ngaba
Present status: Died
The three Tibetan monks in their early teens, set fire to themselves calling for freedom in Ngaba. It was the first documented case of a triple self-immolation and also featured the youngest self-immolater in Tibet.

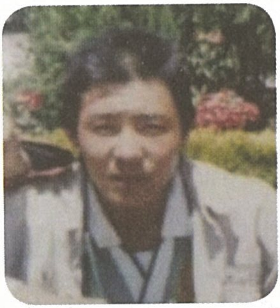

Name: Tsegyal
Age: 27
Occupation: Unknown
Time of self-immolation: 7 November 2012
Place of self-immolation: Driru Nakchu
Present status: Died

Tsegyal was the fifth person to carry out a self-immolation protest on 7 November. It occurred between 7-8 p.m. He was taken to a prison hospital after his protest. He survived for 11 days and died from his injuries on 18 Noveber.

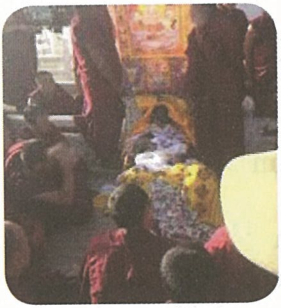

Name: Kelsang Jinpa
Age: Unknown
Occupation: Unknown
Time of self-immolation: 8 November 2012
Place of self-immolation: Rebkong, Amdo
Present status: Died

He set himself ablaze; he could be heard shouting for the return of the Dalai Lama to Tibet. According to a Tibetan sources in exile, his body was taken by local Tibetans to an area where high lamas are cremated. According to other exile news sources, following the cremation, Tibetans began to gather at the square where Jinpa had died, and some shouted slogans calling for the Dalai Lama's long life and his return to Tibet. The situation remained tense for many days.

Name: Gonpo Tsering
Age: 19
Occupation: Monk
Time of self-immolation:10 November2012
Place of self-immolation: Sangchu County
Present status: Died

Gonpo Tsering travelled to Shakdup Thupten Ling Monastery for his protest. He called for freedom for Tibetens, freedom of language and the return

of the Dalai Lama to Tibet. As he set himself on fire, Monks from the monastery tried to put off the fire but Gonpo did not gave time. He died at the scene.

Name: Nyingkar Tashi
Age: 24
Occupation: Unknown
Time of self-immolation: 12 Nov. 2012
Place of self-immolation: Rebkong County
Present status: Died

Nyingkar Tashi set himself on fire at a prayer ceremony for Tamdin Tso, who self-immolated five days earlier. He was the seventh to set fire to himself in six days, and the third in Rebkong County. He died at the scene.

Name: Nyingchak Bum
Age: 20
Occupation: Unknown
Time of self-immolation: 12 Nov. 2012
Place of self-immolation: Rebkong County
Present status: Died

Nyingchak Bum set himself on fire approx imately at 6:30 p.m. in the evening. Unconfirmed reports state that Nyingchak Bum died and phone lines and electricity were cut in the area after his protest.

Name: Khabum Gyal
Age: 18
Occupation: Yushu County
Time of self-immolation: 15 Nov. 2012
Place of self-immolation: Rebkong
Present status: Died

In the morning of 15 November Khabum Gyal self-immolated near the town of

Rebkong and passed away. Following the incident, local people and monks from nearby Gartse monastery took Khabum Gyal's body to the monastery for prayers and cremation. Khabum Gyal, from the nearby village of Chukya, was the second youngest among seven children in his family.

Name: Tinzin Dolma
Age: 23
Occupation: Unknown
Time of self-immolation:15 Nov. 2012
Place of self-immolation: Rebkong County
Present status: Died

Tinzin Dolma set fire to herself outside Goge Village temple in Rebkong County, Eastern Tibet around midday. Hundreds of local Tibetans attended her cremation in the same evening.

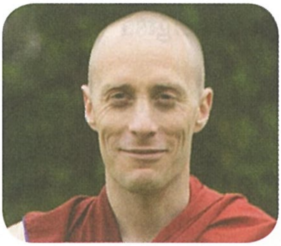

Name: Tondon
Age:
Occupation: Monk
Time of self-immolation:16 Nov. 2012
Place of self-immolation: Sourthern France
Present status: Died

Name: Chakmo Kyi
Age: Unknown
Occupation: Unknown
Time of self-immolation:17 Nov. 2012
Place of self-immolation: Rebkong
Present status: Died

Thousands gathered after Chakmo Kyi's self-immolation, to pray and peaceful protest. There was a very heavy security presence, with large numbers of armed police in trucks at road junctions, plain clothes police mingling amongst people, and government officials in parked cars every twenty steps throughout the town.

Name: Sangdang Tsering
Age: 24
Occupation: Unknown
Time of self-immolation: 17 Nov. 2012
Place of self-immolation: Tsekhog,
Present status: Died

Sangdag Tsering, set fire to himself and died on November 17 in a township in Tsekhog in Rebkong, Qinghai. He was the second Tibetan to self-immolate on November 17.

Name: Wangchen Norbu
Age: 25
Occupation: Unknown
Time of self-immolation: 19 Nov. 2012
Place of self-immolation: Kangtsa
Present status: Died

Wanchen Norlbu set himself on fire near the Kangtsa Gaden Choephel Ling Monastery in Yadzi county. He reportedly called out for the return of His Holiness the Dalai Lama from exile, release of the Panchen Lama and freedom in Tibet. It is believed that he died at the site of his protest.

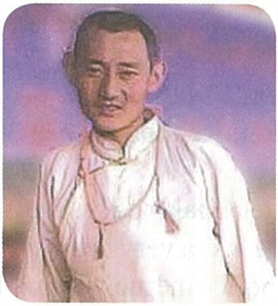

Name: Tsering Dhondup
Age: 34
Occupation: Famer and Nomad
Time of self-immolation: 22 Nov. 2012
Place of self-immolation: Achok Sangchu
Present status: Died

Tsering Dhondup, set fire to himself in protest in Achok Township, Sangchu County, Eastern Tibet at 9 a.m. He was married and father of three. He died at the scene.

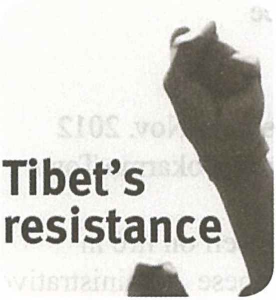

Name: Libong Tsering
Age: 19
Occupation:
Time of self-immolation: 2 November 2012
Place of self-immolation: Beijing
Present status: Died

Name: Lubum Gyal
Age: 18
Occupation: Unknown
Time of self-immolation: 22 Nov. 2012
Place of self-immolation: Rebkong County
Present status: Died

Lubum Gyal set fire to himself approximately at 4:20 p. m. on Thursday 22 November. He is survived by his father, Tsego. He died at the scene.

Name: Tamdin Kyab
Age: 23
Occupation: Unknown
Time of self-immolation: 22 Nov. 2012
Place of self-immolation: Luchu County
Present status: Died

Tamdin Kyab set fire to himself by the Luchu River in Phalgar Village, Luchu County, late on Thursday 22 November. There were no witnesses to his immolation, but it is believed by locals that he committed the act to protest the Chinese occupation in Tibet.

Name: Tamding Dorjee
Age: 29
Occupation: Nomad
Time of self-immolation: 23 Nov. 2012
Place of self-immolation: Dokarmo Town
Present status: Died

Tamding Dorjee set himself on fire in front of the local Chinese administrative office in Dokarmo Town on Friday 23 November. He died at the scene at around 6:30 p. m. local time.

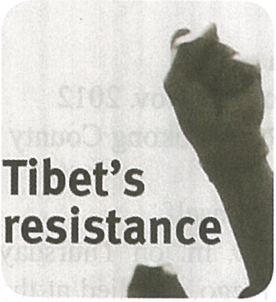

Name: Wangyal
Age: 24
Occupation: Student
Time of self-immolation: 26 Nov. 2012
Place of self-immolation: Serthar County
Present status: Died

Wangyal, a student at Serthar County National Middle School, set himself on fire around 11: 25 a.m. on Monday 26 November. Eyewitnesses reported that he shouted slogans for freedom in Tibet and the return of the Dalai Lama before security forces arrived. Security forces took him to hospital, but his condition and hospital location remain unknown.

Name: Sangye Dolma
Age: 17
Occupation: Nun
Time of self-immolation: 25 Nov. 2012
Place of self-immolation: Dorkarmo
Present status: Died

Sangye Dolma set herself on fire late on Sunday 25 November. She left a photo and a note behind which shows the motive behind her actions. Dolma died at the scene.

Name: Kunchok Tsering
Age: 18
Occupation: Nomad
Time of self-immolation: 26 Nov. 2012
Place of self-immolation: Amchog
Present status: died

Kunchok Tsering set himself on 26 November. He died at the scene. The Nomad is survived by his wife. And his body has been taken to his home where local people and monks had gathered.

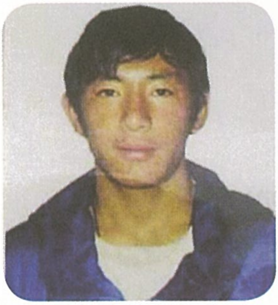

Name: Gonpo Tsering
Age: 24
Occupation: Unknown
Time of self-immolation: 26 Nov. 2012
Place of self-immolation: Alak Township
Present status: Died

Gonpo Tsering set fire to himself out side the prayer-hall of Alak Deu-go Monastery on Monday 26 November. He called for human rights in Tibet, as well as freedom and the return of the Dalai Lama. He was married and had three young children. He died at the scene.

Name: Kalsang Kyab
Age: 24
Occupation: unknown
Time of self-immolation: 27 Nov. 2012
Place of self-immolation: Kangsta Towship
Present status: Died

Kalsang Kyab died at 7:00 p.m.local time in Kangsta Township on Tuesday 27 November after setting fire to himself in protest against the Chinese government. He set fire to himself in front of a local government building. His body was returned to his family home in Dowa Mege Village amid unrest in Kangsta Township.

Name: Sangay Tashi
Age: 18
Occupation: Unknown
Time of self-immolation: 27 Nov. 2012
Place of self-immolation: Sangchu county
Present status: Died

Sangay Tashi died after setting himself on fire in protest over China's policies in Tibet. He called for the return of the Dalai Lama. He is the eighth Tibetans in a week to self-immolate.

Name: Bendey Khar
Age: 21
Occupation: Unknown
Time of self-immolation: 28 Nov. 2012
Place of self-immolation: Tso city
Present status: Died

Bendey Khar, before alighting himself, called for freedom in Tibet, the release of political prisoners and for language and religious rights.

Name: Tsering Namgyal
Age: 31
Occupation: Unknown
Time of self-immolation: 29 Nov. 2012
Place of self-immolation: Luchu County
Present status: Died

A large number of military vehicles were deployed following Tsering Namgyal's self-immolation protest. His protest took place near local government buildings. He died at the scene.

Name: Kunchoek Kyab
Age: 29
Occupation: Unknown
Time of self-immolation: 30 Nov. 2012
Place of self-immolation: Zoegey Ngaba
Present status: Died

Kunchok Kyab set himself on fire in front of a petrol station around 10 km. away from Zoegey in the early hours of 30 November 2012. He was a father of two. Soon after his self-immolation security forces arrived and extinguished the flames before driving him to a local hospital. Some Tibetans who followed the vehicle were detained and never released.

Name: Sangdue Kyab
Age: 17
Occupation: Unknown
Time of self-immolation: 2 December 2012
Place of self-immolation: Sangchu County
Present status: Unknown

Sangdue Kyab set himself on fire near the Bhora Monastery. He was believed to have survived the immolation. Security personnel arrived and put out the flames and took him away. His current condition and whereabouts are unknown.

Name: Lobsang Geleg
Age: 29
Occupation: Monk
Time of self-immolation: 3 December 2012
Place of self-immolation: Golog Pema
Present status: Died

Lobsang Geleg was a monk at the local Penang monastery. Security forces tried to take him away but members of the local community were able to

return his body to the monastery. Around 1,000 people from the community paid their respects at the monastery and pledged to fulfil his last request for solidarity and unity.

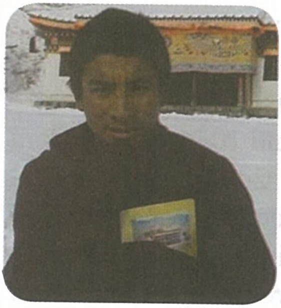

Name: Kunchoek Phelgay
Age: 24
Occupation: Monk
Time of self-immolation: 8 December 2012
Place of self-immolation: Dzoege Ngaba.
Present status: Died

Kunchoek Phelgay set fire to himself in front of Tragtsang Lhamo Kirti Monastery's assembly-hall in Shagthom Township, Ngaba, Eastern Tibet. Kunchoek Phelgay died at the scene and monks at the monastery kept his body there and prayed for him.

Name: Pema Dorjee
Age: 23
Occupation: Unknown
Time of self-immolation: 8 December 2012
Place of self-immolation: Luchu County
Present status: Died

Pema Dorjee set fire to himself at 4:35 p.m. local time in front of Shetsang Monastery in Luchu County, Eastern Tibet.

Name: Bhenchen Kyi
Age: 17
Occupation: Student
Time of self-immolation: 9 December 2012
Place of self-immolation: Rebkong
Present status: Died

Schoolgirl Bhenchen Kyi shouted "Long live His Holiness the Dalai lama, long live Tibetan people" as she set herself alight. She protested on five

days' holiday of local middle school. She was survived by her parents and two sisters.Three thousand people attended her funeral.

Name: Passang Lhamo
Age: 62
Occupation: Unknown
Time of self-immolation: 13 Sep. 2012
Place of self-immolation: Beijing
Present status: hospitalized

In January 2013, reports emerged that Passang Lhamo had set herself on fire in Beijing in September of 2012. Following the Tibetan earthquake of 2010, authorities had taken her ancestral land without any compensation. After receiving no help from local authorities, she travelled to Beijing to make her protest against land-grabbing.

Name: Tsering Tashi
Age: 22
Occupation:Unknown
Time of self-immolation: 12 Jan. 2013
Place of self-immolation: Achok township
Present status: Died

The first Tibetan to set himself on fire in 2013 died at the scene of his protest. Tsering Tashi's body was carried back to his home by local people.

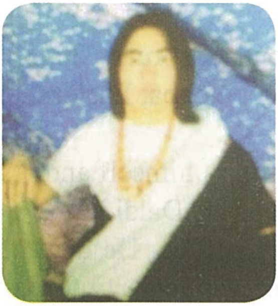

Name: Dupchoek
Age: 28
Occupation: Unknown
Time of self-immolation: 18 January 2013
Place of self-immolation: Khungchu
Present status: Died

Dupchoek self-immolated at 3:15 pm. He left a wife and two daughters, aged 3 and 4. His body was taken by the security forces.

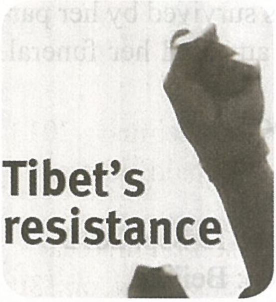

Name: Jigji Kyab
Age: 17
Occupation:Monk
Time of self-immolation: 19 January 2013
Place of self-immolation: Shitsang
Present status: Died

Jigji Kyab left a note for his family, calling on "Sons of the land of snow" to "rise up", and then consumed a poisonous substance. He collapsed and died in the street, carrying cans of gasoline and matches, before he was able to set himself alight.

Name: Kunchok Kyab
Age: 26
Occupation:Unknown
Time of self-immolation: 22 January 2013
Place of self-immolation: Bhora Eastern
Present status: Died

Kunchok Kyab set himself alight at a prayer ground at Bhora monastery and died at the scene. Authorities took his body and ordered the local community not to visit his home to conduct funeral services. Members of the community then marched on local government offices, demanding its return.

Name: Lobsang Namgyal
Age: 37
Occupation:Monk
Time of self-immolation: 3 February 2013
Place of self-immolation: Ngaba, Eastern
Present status: Died

Lobsang Namgyal set fire to himself and called for the long life of the Dalai Lama in front of Dzoge County Public Security Bureau office. He died at the scene and his body was taken away by Chinese security forces who cremated him and then sent the ashes to his family.

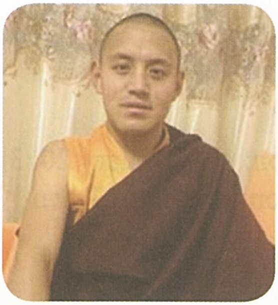

Name: Drupchen Tsering
Age: 25
Occupation: Monk
Time of self-immolation: 13 February 2013
Place of self-immolation:Nepal,Kathmandu
Present status: Died

Drupchen Tsering set himself on fire near Boudha stupa in Kathmandu, Nepal, on 13th of February, 2013. He was taken to hospital by Nepalese police. He is said to have suffered from burns over more than 95% of his body and died in hospital. The Tibetan was identified by exile Tibetan sources. He was the son of a reincarnated lama and was from Kardze, Sichuan Province, the Tibetan area of Kham.

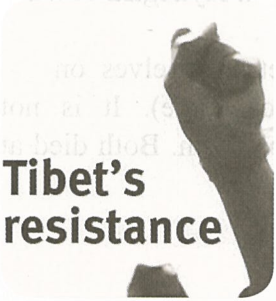

Name: Dhukpa Kyar
Age: 20
Occupation:Unknown
Time of self-immolation: 13 February 2013
Place of self-immolation: Tso City, Kanlho
Present status: Died

Dhukpa Kyar set himself on fire on the third day of Tibetan Losar. He was survived by a wife and three children. It is believed that he passed away at the scene of his protest.

Name: Namlha Tsering
Age: 49
Occupation:Unknown
Time of self-immolation: 17 February 2013
Place of self-immolation: Amdo
Present status: Died

Namlha Tsering, father of four set himself alight on a main road opposite to the county cinema hall. He was taken by security forces and is believed to have died of his severe burns.

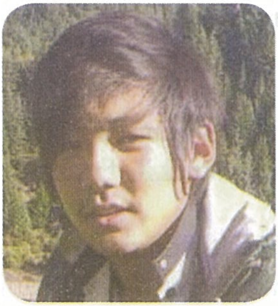

Name: Rinchen
Age: 17
Occupation:Unknown
Time of self-immolation: 19 February 2013
Place of self-immolation: Kyangtsa Town
Present status: Died

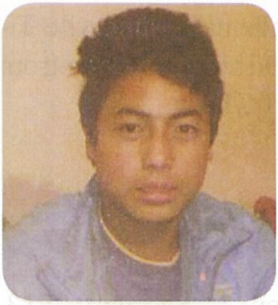

Name: Sonam Dhargye
Age: 18
Occupation:Unknown
Time of self-immolation: 19 February 2013
Place of self-immolation: Kyangtsa Town
Present status: Died

The two teenagers set themselves on fire at 9:30 p.m. (local time). It is not known what (if any) slogans were shouted by them. Both died at the scene.

Name: Phakmo Dhondup
Age: Early 20
Occupation: Unknown
Time of self-immolation: 24 February 2013
Place of self-immolation: Amdo
Present status: Died

This protest is reported to have taken place within the vicinity of the Jakyung Monastery around 8 p.m. Very little is known about the him and his protest. His current whereabouts and well-being are also unknown.

Name: Tsesung Kyab
Age: Late 20
Occupation: Unknown
Time of self-immolation: 25 February 2013
Place of self-immolation: Luchu County
Present status: Died

Tsesung Kyab set himself on fire at the same location where his cousin (Pema Dorjee) self-immolated and died on 8 December last year. His act coincided with prayer services to mark the last day of the Molam Festival and took place in front of many local Tibetans. Chinese authorities tried to remove his body but were prevented from doing so.

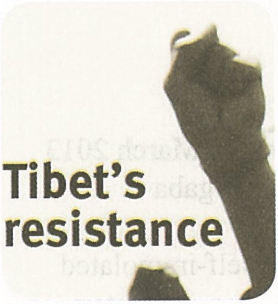

Name: Sandhak
Age: Unknown
Occupation: Unknown
Time of self-immolation: 25 February 2013
Place of self-immolation: Ngaba
Present status: unknown

Sandhk set himself on fire in the main street of Ngaba. Chinese security forces put out the flames and took him away. Sandhag's current whereabouts and well being are unknown.

Name: Lobsang Thokmey
Age: 28
Occupation: Monk
Time of self-immolation: 16 March 2013
Place of self-immolation: Ngaba
Present status: Died

Lobsang Thokmey set himself alight on the fifth anniversary of the killing of 13 unarmed protesters in Ngaba in March 2008. Described as a good role model for young monks before his death. He was survived by his parents, three brothers and one sister.

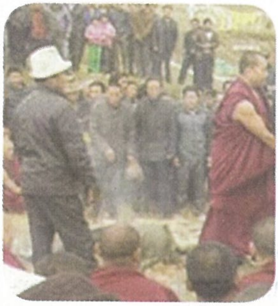

Name: Kunchoek Wangmo
Age: 31
Occupation: Unknown
Time of self-immolation: 13 March 2013
Place of self-immolation: Dzoge County
Present status: Died

Kunchoek Wangmo was taken by police after alighting herself. Her husband was subsequently given funeral remains and told she had been cremated by the authorities.They ordered him to say she had self-immolated because of family problems. When he refused them, he was arrested.

Name: Kalkyi
Age: 30
Occupation: Unknown
Time of self-immolation: 24 March 2013
Place of self-immolation: Ngaba
Present status: Died

Mother of four Kalkyi, self-immolated near the Dzamthang Jonang monastery and was survived by her husband, three sons and a daughter. More than 4,000 people attended her funeral, despite a large military presence. China demands that she be cremated within hours of her death.

Name: Lhamo Kyab
Age: Unknown
Occupation: Monk
Time of self-immolation: 25 March 2013
Place of self-immolation: Sangchu County
Present status: Died

Lhamo Kyab's remains were found by members of the local community after he

apparently set a fire with wood and petrol and climbed on to it. Upon learning of the self-immolation, Chinese police and military surrounded the site and restricted the movement of local Tibetans.

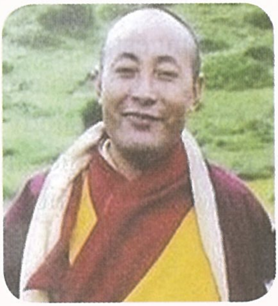

Name: Tulku Thubten Nyandak Rinpoche
Age: 47
Occupation: Monk
Time of self-immolation: 27 March 2013
Place of self-immolation: Sangchu County
Present status: Died

Name: Atse
Age: 25
Occupation: Nun
Time of self-immolation: 27 March 2013
Place of self-immolation: Sangchu County
Present status: Died

Tulku Athup alias Thubten Nyandak Rinpoche and his niece Atse self-immolated at the former's residence in Dzogchen monastery in Kham in eastern Tibet (incorporated into China's Sichuan Province) on 6 April last year. On the day of his immolation, Tulku Thupten told his family on phone: "Today I feel at ease and ending my life by offering butter lamps for all those Tibetans who have set themselves on fire for the cause of Tibet". Immediately after making the call, he and his niece set themselves on fire.

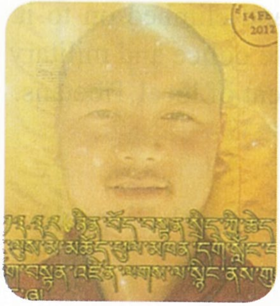

Name: Kunchoek Tenzin
Age: 28
Occupation: Monk
Time of self-immolation: 26 March 2013
Place of self-immolation: Luchu County
Present status: Died

Kunchoek Tenzin was the youngest of seven siblings who carried out his protest in the main street of Mogri village, near his monastery. His body was taken to the monastery and cremated that night because local people and monks feared the Chinese authorities would forcibly take his body away.

Name: Jugtso
Age: 20
Occupation: Unknown
Time of self-immolation: 16 April 2013
Place of self-immolation: Zamthang Ngaba
Present status: Died

Jugtso, mother of one set herself alight and died at the scene of her protest, in the same location as mother-of-four Kalkyi staged a similar protest a month before. Jugtso's body was taken into the local monastery where prayers and riturals were performed. Authorities insisted her body be cremated the same day, in contravention of local Tibetan tradition.

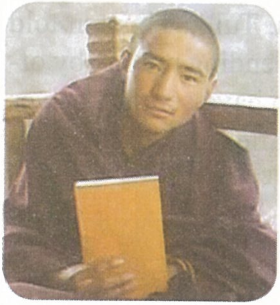

Name: Lobsang Dawa
Age: 20
Occupation: Monk
Time of self-immolation: 24 April 2013
Place of self-immolation: Kirti monastery
Present status: Died

Name: Kunchok Woeser
Age: 23
Occupation: Monk
Time of self-immolation: 24 April 2013
Place of self-immolation: Kirti monastery
Present status: Died

The two monks, aged 20 and 23 respectively, set themselves on fire in front of prayer-hall in the Taktsang Lhamo Kirti Monastery. They both died at the scene.

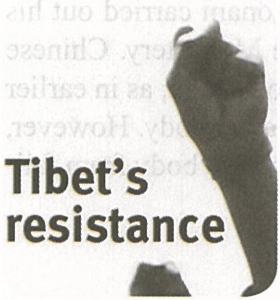

Name:Tenzin Sherab
Age: 30
Occupation: Nomad
Time of self-immolation: 27 May 2013
Place of self-immolation: Yushu, eastern
Present status: Died

Tenzin Sherab died at the scene and Chinese security forces arrived soon after to confiscate his body. Days before his self-immolation, Tenzin Shirab is reported to have told his friends that Tibetans could no longer bear to live under China's constant torture and repression.

Name Wangchen Dolma.
Age: 30
Occupation: Nun.
Time of self-immolation: 11 June 2013
Place of self-immolation: Tawu
Present status: Died

The nun died 3 days after her protest, on 14 June, after setting herself on fire at a Buddhist festival in Tawu County, Eastern Tibet. Authorities cremated her body and prevented her family from undertaking the usual religious ceremonies done for the deceased.

Name: Kunchok Sonam
Age: 18
Occupation: Monk
Time of self-immolation: 20 July2013
Place of self-immolation: Zoege region
Present status: Died

Kunchok Sonam monk of the Zoege Monastery, set himself on fire at 8:40 a.m. (local time) protesting China's occupation of Tibet. He passed away at the site of his protest. More details about the fatal self-immolation protest are not yet available. According to Tibetan language media portal, Tibet Times, Kunchok Sonam carried out his protest soon after the morning prayers at the Monastery. Chinese security personnel arrived at the site of the protest and, as in earlier instances, tried to bundle away Kunchok Sonam's body. However, local Tibetans succeeded in refaning the deceased's body from falling into Chinese hands.

Name: Karma Ngedon Gyatso
Age: 39
Occupation: Monk
Time of self-immolation: 6 August 2013
Place of self-immolation: Nepal
Present status: Died

As per the report of Washinton Post, and police investigation Karma Ngedon Gyatso burned himself completely leaving only a trace of body remnants. He died at the spot. He appears to have immolated against the repressive rule of Chinese Government over Tibet. It is the second self-immolation of a Tibetan in Nepal this year. The Tibetan monk Drupchen Tsering who self-immolated in February died and the Nepalese Government did not return his body to Tibetan refugees living in Nepal.

ངས་གངས་ལྗོངས་འདི་ལྟར་དྲན།

འཛིན་རིམ་བརྒྱད་པ་ཐོན་ཟུར། ཀོང་པོ་པ་སངས།

ཁ་བའི་ལྗོངས་སུ་འཚོ་བའི་སྤུན་ཟླ་ཡང་། །
དངོས་སུ་མཇལ་ཐབས་མེད་པས་སྐྱོ་བ་ལ། །
མཛེས་པའི་གངས་ལྗོངས་མཚོ་དང་མཚེའུ་སོགས། །
མིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་གྱུར་ཡིད་རེ་སྐྱོ། །

ཛམ་བཛེད་ལྡན་པའི་རི་བོ་གྱ་འཛིན་གཙོས། །
སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་སོགས། །
དྲན་པའི་ཡིད་ལ་འཁོར་ཚེ་སེམས་ཁམས་སུ། །
ཆོས་རྒྱལ་བཀའ་དྲིན་ལྷག་ནས་ལྷག་ཏུ་དྲན། །

བསིལ་ལྡན་ལྗོངས་ཀྱི་སྤུན་ཟླ་རྣམ་པ་ཚོ། །
རྫོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་གནང་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ། །
དེ་ནི་རང་དབང་ཐོབ་པའི་གཞི་མ་ཡིན། །
མ་བརྗེད་སྙིང་གི་ནོར་ལྟར་ཡིད་ལ་ཟུངས། །

རྗེས་སུ་གྱུར་ཞིང་བཙན་གྱིས་ཐྱོལ་བ་ཚོས། །
གཞིས་ལུས་མི་མང་རང་དབང་གཙང་མ་དང་། །
བསིལ་ལྡན་ལྗོངས་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་བའི་སླད། །
གཉིས་ཕན་དབུ་མའི་ལམ་ལ་བརྩོན་བཞིན་ཡོད། །

ཕ་རོལ་བསིལ་ལྡན་ལྗོངས་ཀྱི་སྤྱན་སྔ་ལགས། །
ཞུམ་མེད་ལ་རྒྱའི་སྙིང་སྟོབས་མ་ཉམས་པར། །
ཧ་ཅང་ཟབ་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་དག །
མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ། །

རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་གསེར་ཞལ་ཉེ་གཡོན་འདི། །
རང་ཡུལ་གངས་ཅན་མཁའ་ལ་ཤར་བའི་ཆེད། །
སློབ་བུ་པ་སངས་ཞེས་བྱས་སྨོན་འདུན་བཅས། །
ཁ་བའི་སྤྱན་སྔར་སྙིང་ནས་སྤྲིངས་སོ་ལོ། །

བོད་མིའི་སྡུག་བསྔལ།

འཛིན་རིམ་བརྒྱད་པའི་བློ་བཟང་དར་རྒྱས།

བོད་རྒྱལ་ཁབ་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན་རང་དབང་མེད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩་ལོར་བོད་ཀྱི་རང་དབང་དེ་རྒྱ་མིས་བཙན་དབང་བྱས་ནས་འཕྲོག་པ་རེད། བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་གི་མི་དམངས་རྣམས་ཀྱང་དཀའ་ངལ་དང་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་དང་མྱོང་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་རིང་སང་བོད་ནང་ཆ་བཞག་ན་བོད་མི་མང་པོས་མི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་སོ་སོའི་གཟུགས་པོ་མེར་བསྲེགས་བཏང་ནས་གྲོངས་ཀྱི་ཡོད་རེད། གཞན་པ་ཆོས་སོ་སོས་ངོ་གྲོལ་བྱེད་སྐབས་སུ་རྒྱ་མིས་བསད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟ་ཡིན་ན་བོད་ནང་ལ་རྒྱ་མིས་བོད་མི་ཚོར་མནར་གཅོད་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། སོ་སོའི་གཟུགས་པོ་མེར་བསྲེགས་གཏོང་མཁན་ཚོ་སོ་སོའི་མཚན་སྙན་གྲགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དང་རྒྱུ་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་དཀའ་ངལ་འཕྲད་པ་སོགས་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། དེ་རིང་སང་བོད་ནང་ལ་དགོན་པ་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་མིས་གཏོར་བཤིགས་བཏང་ནས་ཡུལ་སྐོར་སྤྱི་འཚམ་ལ་ཡོང་ས་ལྟ་བུ་ཞིག་བཟོས་ཡོད།

ཚོམ་པ་མེད་པའི་ཧམ་པ།

འཛིན་རིམ་དྲུག་པའི་པདྨ་བཀྲ་ཤིས།

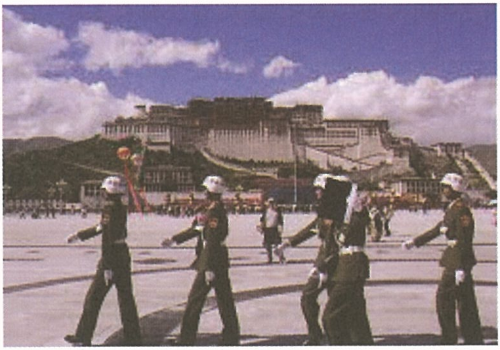

ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་བཙན་འཕྲོག་བྱས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་འཛམ་གླིང་མཉམ་སྒྲིལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་ལས་འགལ་བའི་ཚོམ་པ་མེད་པའི་ཧམ་པ་བྱས་ནས་བོད་མི་རྣམས་ལ་གདུག་རྩུབ་ཀྱིས་དམྱལ་བ་མི་ཡུལ་དུ་བསླེབས་པ་ནང་བཞིན་བཟོས་ཡོད། དཔེར་ན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་དང་ཡི་གེ་སོགས་ཀྱང་རྩ་མེད་དུ་གཏོང་ཐབས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་མི་རྣམས་གསོད་པ་དང་རྡུང་བ་འཚུ་བ་སོགས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༢ ལོའི་ཟླ་བ་༢ པའི་ཚེས་༡༣ ཉིན་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ལགས་ཀྱིས་རྒྱ་གཞུང་ལ་ངོ་རྒོལ་མཚོན་ཕྱིར་རང་ལུས་མེར་བསྲེག་གཏོང་བཞིན་པའི་སྐབས་ཡང་སྙིང་རྗེ་མེད་པའི་རྒྱ་གཞུང་གི་ཉེན་རྟོག་པས་རྡོ་དང་དབྱུག་པས་ལུས་སྟེང་གི་མེ་བསད་དེ་བཙན་ཁྲིད་བྱས་པ་དང་། གནས་ཚུལ་དེ་དག་མཐོང་མཁན་གྱི་བོད་མི་གསུམ་ལའང་ཉེས་རྡུང་དྲག་པོ་བཏང་ཡོད་པ་རེད། བོད་ནང་གི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོབ་ཐང་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་དང་། ད་དུང་བོད་ཀྱི་བུད་མེད་རྣམས་ལ་ཕྲུ་གུ་གྲངས་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་སྐྱེས་མི་ཆོག་པའི་ཁྲིམས་བཟོས་ཡོད་པ་རེད། གལ་ཏེ་ཚད་དེ་ལས་བརྒལ་ཚེ་ཕ་མ་གཉིས་ལ་ཉེས་ཆད་གཏོང་གིན་ཡོད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་གི་གཏེར་ཁ་སོགས་ཀྱང་བསྔོགས་ནས་རྫོགས་ལ་ཉེ། དེར་མ་

ཟད་བོད་ཀྱི་གྲྭ་བཙུན་རྣམས་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དམིགས་སུ་བཀར་ཏེ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མི་ཆོག་པ་དང་། ཐ་ན་རྒྱལ་བའི་སྐུ་འདྲ་ཙམ་ཡང་བདག་ཉར་བྱེད་དུ་མ་བཅུག་པ་དང་༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་དགག་པ་ཚད་མེད་བཏང་སྟེ་ཆོས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ང་རང་ནང་པའི་གྲྭ་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དགག་པ་དང་ངོ་རྒོལ་ཡོད།།

བོད་མི་ཆོས་རྒྱ་གཞུང་ལ་རང་ལུས་མེར་བསྲེག་གི་ངོ་རྒོལ།

འཛིན་རིམ་བཞི་པའི་བསྟན་འཛིན་ཕྱོགས་གླང་།

ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ནས་ད་བར་དུ་བོད་རང་བཙན་ཤོར་ནས་རྒྱ་དམར་གཞུང་གི་དམག་མི་དང་ཉེན་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་གདུག་རྩུབ་དང་ཁྲིམས་འགལ་གྱིས་བོད་མི་ཆོས་རང་ལུས་མེར་བསྲེག་གཏོང་གི་ཡོད་པ་འཛམ་གླིང་གང་སར་ཁྱབ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔའ་བོ་ཐུབ་བསྟན་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྡི་ལི་རུ་རྒྱ་གཞུང་ལ་རང་ལུས་མེར་བསྲེག་གི་ངོ་རྒོལ་བྱེད་མཁན་ཐོག་མ་དེ་བྱུང་བ་རེད། དཔའ་བོ་ཐུབ་བསྟན་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་རྒྱ་གཞུང་ལ་རང་ལུས་མེར་བསྲེག་གི་ངོ་རྒོལ་བྱས་པ་ནས་བཟུང་ད་བར་དུ་མེར་བསྲེག་གཏོང་མཁན་གྲངས་༡༣༠ ལྷག་ཙམ་བྱུང་ཡོད། རང་ལུས་མེར་བསྲེག་གཏོང་མཁན་བོད་མི་མང་ཆེ་བས་ཁ་ཆེམས་བཞག་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད་རང་ལུས་མེར་བསྲེག་གཏོང་བའི་སྐབས་གཟུགས་པོར་མེ་སྦར་ནས་སྐད་འབོད་རྒྱག་བཞིན་དུ་བོད་ལ་རང་དབང་དགོས་པ་དང་༧གོང་ས་མཆོག་བོད་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུ་དགོས་ཞེས་པའི་འབོད་ཚིག་བསྒྲགས་ནས་རང་ཉིད་འདས་གྲོངས་སུ་ཕྱིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན། འདས་པའི་ལོ་༥༩ཙམ་གྱི་རིང་ལ་བོད་ནང་རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་༡༣༠ལྷག་ཙམ་གྱིས་རང་ལུས་མེར་བསྲེག་བཏང་ཡོད་

པ་རེད། རང་ལུས་མེར་བསྲེག་གིས་རྒྱ་གཞུང་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་བོད་མི་རིགས་ལ་གདུག་རྩུབ་ཚོད་མེད་བཏང་བ་ལས་རང་དབང་སྤྲོད་ཀྱི་མེད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སོགས་རྩ་མེད་གཏོང་ཐབས་བྱས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་གཞན་རྒྱུ་རྐྱེན་གང་ཡང་མེད་དོ།

མེར་བསྲེགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན།

འཛིན་རིམ་བརྒྱད་པའི་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

སྲི་ར་འཛམ་གླིང་འདིའི་ནང་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། འདིའི་ནང་ནས་ང་ཚོ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཆ་བཞག་ན་རང་དབང་དང་རང་བཙན་མེད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་། རྒྱ་མིས་ང་རང་ཚོའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་འདི་རྩ་མེད་བཟོ་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་འདུག ད་ལྟའི་དུས་ལ་ང་རང་ཚོས་ངོ་རྒོལ་དང་སྐད་འབོད་ག་ཚོད་བྱས་ཀྱང་རྒྱ་གཞུང་གིས་མཁྲིགས་འཛིན་སྲིད་ཇུས་ལ་འགྱུར་བ་གང་ཡང་བཏང་གི་མེད་པར་བརྟེན་རྒྱ་མིའི་བཙན་འོག་ཏུ་བསྡད་མ་ཐུབ་པར་རང་ལུས་མེར་བསྲེགས་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ད་བར་དུ་མི་གྲངས་༡༣༠ལྷག་ཙམ་གྱིས་རང་ལུས་མེར་བསྲེགས་བཏང་ཡོད། འདི་འདྲའི་རང་ལུས་མེར་བསྲེགས་བཏོང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོ་ནི་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་གི་བདེ་སྡུག་དང་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་རེད།

དཀའ་སྡུག་སྐྱོང་བཞིན་པའི་བོད་པ།

འཛིན་རིམ་བརྒྱད་པའི་སློ་བཟང་ཚེས་ཉིད།

ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་དུ་བཙན་འཛུལ་བྱེད་པའི་སྐབས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ནི་ཁྲིམས་ཐོག་དང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། རྒྱལ་རབས་དང་ལོ་རྒྱུས་གང་དུ་བལྟས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ནི་རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་དེ་བསྙོན་མེད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ད་ལྟའི་ཆར་བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་བོད་མི་ཚོ་རྒྱ་དམར་གྱི་དམར་གསོད་དང་ཁྲིམས་ལུགས་འོག་དཀའ་སྡུག་མྱང་དང་སྐྱོང་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་འཛམ་བུ་གླིང་ཡོངས་སུ་ཧ་ཅང་ཛ་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟའི་ཆར་རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་བཙན་ཁང་ནང་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་རྣམས་ལ་མནར་གཅོད་ཚད་མེད་གཏོང་གིན་ཡོད་པ་དེ་བརྒྱུད་རིམ་ལྡན་པའི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་དམར་གྱིས་ཕྱི་ལོ་༡༩༨༨ཟླ་བ་༡༢ ཚེས ༡༢ཉིན་བོད་མི་བཙོན་པ་རྣམས་ལ་མནར་གཅོད་བཏང་མི་ཆོག་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་མོས་མཐུན་ཁྲིམས་ཡིག་ལ་མིང་རྟགས་བཀོད་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་མགོ་སྐོར་བཏང་བ་ལས་ལག་ལེན་དུ་འགེལ་རྒྱུ་ནི་རི་བོང་མགོ་ཡི་རྭ་ལྟར་དཀོན་པར་སྣང་། དེས་ན་རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་མི་མང་ལ་མགོ་སྐོར་བཏང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་ཡང་མགོ་སྐོར་གཏོང་གིན་ཡོད་པ་དེ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་རེད། ད་ལྟ་བཙོན་ཁང་

ནང་དངོས་སུ་དཀའ་སྡུག་མྱོང་བཞིན་པའི་བོད་མི་ཚོས་བརྗོད་དོན་ལྟར་ན། ཉེན་རྟོག་པ་ཚོས་གློག་རྒྱུག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་། རྟོག་རྒྱུག་དང་ཁུ་ཚུར་གཞུ་བ། མེ་མདའི་གུང་ཤིང་གིས་གཞུ་བ། མདོར་ན་ལག་ཏུ་གང་ཐེབས་དང་། ལག་ཆ་འདྲ་མིན་བེད་སྤྱོད་བྱས་ནས་མནར་གཅོད་གཏོང་གིན་ཡོད་འདུག དེས་ན་རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་ང་རང་ཚོའི་བོད་མི་རིགས་གང་ཡིན་པ་དེ་དུད་འགྲོ་དང་གཅིག་མཚུངས་སུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། མཐའ་ན་བོད་མི་རྣམས་རང་གི་ས་ཆའི་ནང་ཁུལ་དུ་ཕར་ཚུར་འགྲོ་འོང་བྱེད་རྒྱུའི་ཐད་ལའང་བཀག་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བཙོན་པ་ཀུན་ལ་ནག་ཉེས་ཆེ་ཆུང་ལ་དཔག་པའི་ཁྲིམས་ཆད་མ་བཏང་གི་བར་དུ་ཤིན་ཏུ་ལྷི་བའི་ཉེས་ཆད་བཏང་བས་ལ་ལས་སྲོག་ཀྱང་ཤོར་བཞིན་ཡོད། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་དུ་བོད་མི་ཚོས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གིས་རྒྱ་དམར་གཞུང་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། དེ་ཡང་བོད་མི་གཅིག་ཙམ་མིན་པར་བོད་མི་སྟོང་ཕྲག་མང་པོས་དང་དུ་བླངས་ཏེ་རང་བདེའི་ཆེད་དུ་མིན་པར་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་གི་བདེ་སྡུག་དང་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཡིག་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་རང་ལུས་མེ་ཏུ་བསྲེགས་དང་སྲེག་བཞིན་ཡོད། དེ་ནི་བོད་མི་ཚོས་རང་ཉིད་མི་ཚེ་ནང་བདེ་བ་མི་འདོད་པ་དང་འཛམ་གླིང་ལ་མ་དགའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གཏན་ནས་མིན་པར་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རང་དབང་དང་རིག་གཞུང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན།

འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཉིན་མོ།

འཛིན་རིམ་བདུན་པའི་བློ་བཟང་དབྱིག་གཉེན།

ས་ཁམས་ཡོངས་ཀྱི་འགྲོ་མི་དང་།
འཛིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སམ་དམྱལ་ཁམས།
ཉིན་རེ་བཞིན་ངལ་རྩོལ་དང་ཞེས་ཡོན་དུ་ཆགས་པའི་འགྲོ་བ་མི།
མཚན་རེ་བཞིན་ཐི་ཡམ་སྟོང་བསམ་ངང་གནས་པའི་འགྲོ་བ་མི།
ཞོགས་པ་རེ་རེ་ལ་འགྲོ་བ་མི་དང་སྲོག་ཆགས་ཚང་མས་དབུགས་སྒྲིན་ཡུལ་འདི་ནི་
འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའོ།།
གནམ་ཐང་གི་ཉིན་མོ་ཞིག་གམ་སྲིན་མེད་ཀྱི་ཉིན་མོ་ཞིག་གི་ཚེ།
གནས་ལུགས་ཀྱིས་བསྐྲུན་པའི་འགྲོ་བ་མི་ཡི་ཚང་།
དྲང་བདེན་གྱིས་བསྐྲུན་པའི་ཉིན་མོ་དེ་རིང་ཡིན།
ས་ཕྱོགས་ཀུན་ན་འདི་ནི་སྲུང་བརྩི་ཞུས་ཡོད།
གཞན་ཞིག་ནི་གངས་ལྗོངས་ཀྱི་ཁ་ཚབ་བམ་ཁ་བ་ཅན་པ།
རེ་ཞིག་བརྒྱུད་པའི་ཚུ་ཕྲན་བཞིན་ཚུ་བོར་འགྱུར་ཟིན་ལ།
འདི་ནི་གངས་ཅན་པའི་བླ་མའི་གཟི་བརྗིད་ཅིག་ཡིན་ལ།
ནོ་སྦེལ་ཞི་བདེ་ཡི་གཟེངས་རྟགས།
ཞུ་ཅག་གི་སྐྱབས་མགོན་ལ་ཐོབ་ནས་བགྲང་བྱ་ཉེར་གསུམ་པའོ།།
དཀའ་སྡུག་ལ་ལྷུང་བའི་འགྲོ་བ་མི།
སྦྲང་རྩི་བཞིན་མངར་བའི་སྨོན་འདུན་ཞུ།
སྐྱ་རེངས་ལྟར་འཆར་བའི་འཛུམ་གྱི་མདངས།
ཡར་ཟླ་ལྟར་རྒྱས་པའི་སྨོན་ལམ་ཞུ།

མེར་བསྲེགས་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་ནི་འཚེ་བ་ཡིན་ནམ།

འཛིན་རིམ་བརྒྱད་པ་ཐོན་ཟུར། བློ་བཟང་བཟོད་པ།

མེར་བསྲེགས་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་ནི་འཚེ་བ་མ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་སྔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོས་མི་སྐྱོ་བོ་ཚོར་མིག་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་ཀྱང་སྟག་མོ་ཞིག་ལ་ལུས་སྦྱིན་བཏང་བ་དེ་གཞན་དོན་ཁོ་ན་ལས་རང་དོན་ནི་སྤུ་ཙམ་ཡང་མེད། དེ་བཞིན་དུ་རང་རེ་བོད་ཀྱི་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་༡༣༠ལྷག་གིས་རང་ལུས་མེར་བསྲེགས་བཏང་བ་དེ་ཡང་གཙོ་བོ་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་གི་དོན་དུ་ཡིན་པ་དེ་སླ་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དེ་ཡང་༧གོང་ས་མཆོག་གིས་གཙོ་བོ་ནི་ཀུན་སློང་ལ་རག་ལས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་བོ་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་བདེ་བ་འདོད་མཁན་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་མཁན་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ཙང་སོ་

སོར་འཚེ་བ་བྱེད་སྲིད་ཀྱི་མ་རེད་བསམ་གྱིན་འདུག འོ་ན་མེར་བསྲེགས་གཏོང་དགོས་པའི་དགོས་པ་ནི་ཅི་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མི་ལ་རང་དབང་མེད་པའི་དབང་གི་ལུས་པོ་མེར་བསྲེགས་བཏང་ནས་གནས་ཚུལ་ཛ་དྲག་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། རང་དབང་ཟེར་བ་ནི་ནོར་བུ་ནང་བཞིན་རྩ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་མ་ཟད་མིའི་མི་ཚེ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་གལ་སྲིད་མི་ཞིག་ལ་རང་དབང་མེད་ན་ཁོའི་སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་ག་ཚོད་ཡོད་པ་རྣམ་པ་ཚོ་ཚང་མས་མཁྱེན་གསལ་རེད། དཔེར་ན། ཆུང་ས་ནས་བཤད་ན་སྲོག་ཆགས་གཅིག་བཙོན་ཁང་ནང་དུ་བླུགས་བཞག་ན་རང་དབང་མེད་པའི་དབང་གིས་བཙོན་ཁང་འདི་ལས་ག་དུས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཐར་ན་བསམ་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོའི་ངང་ནས་བསྡད་ཡོད་རེད། སྲོག་ཆགས་གཅིག་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་སྨྲ་ཤེས་ཤིང་དོན་གོ་བ་ཞིག་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པ་སྨོས་ཅི་དགོས། ང་རང་ཚོ་དྲང་ས་ནས་བཤད་ན་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཁོ་རང་ཚོ་སེམས་ཅན་ལ་འཚེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་པ་ཚོ་ལ་འཚེ་བ་བྱས་པ་མ་ཟད་ཐ་ན་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་གནོད་སྐྱེལ་གྱི་བྱ་ངན་སྤེལ་གྱིན་ཡོད།

གཞིས་ལུས་བོད་མིའི་སྙིང་སྟོབས།

འཛིན་རིམ་བདུན་པའི་བློ་བཟང་བསམ་གཏན།

སྔར་གཞིས་ལུས་སྤུན་ཟླ་དག་གི་ལྷག་བསམ་དང་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་སྐོར་བྲིས་ན་བྲིས་ཚར་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་སྙིང་བསྡུས་ཙམ་ཞུ་བ་ལགས་ན། རང་རེའི་ཕ་ཡུལ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་དེ་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོར་རྒྱ་དམར་ཀླ་ཀློས་བཙན་འཛུལ་བྱས་པ་ནས་བཟུང་ད་བར་མི་ལོ་༥༩ལྷག་འཁོར་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། ལོ་ངོ་དེའི་ནང་དུ་ང་ཚོ་བོད་མི་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་བསད་པ་དང་གཅུབ་པ་སོགས་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད་སྔར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ལྡན་པའི་དགོན་སྡེ་ཁག་དང་བྱིན་རླབས་ཅན་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་སོགས་ཀྱང་རྩ་མེད་དུ་བཏང་དང་གཏོང་མུས་རེད། ལྷག་པར་དུ་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༨ལོར་རྒྱ་མི་གཞུང་ཁྲན་གྱིས་སྲིད་ཇུས་ངན་པ་བཟུང་ཞིང་ལས་འགུལ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་སྤེལ་ཏེ་ང་ཚོའི་ཕ་མེས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་རྩ་ཆེན་པོ་དེ་རྩ་མེད་བཟོ་བའི་ཆེད་དུ་བོད་ནང་གི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་བོད་ཡིག་གི་སློབ་ཚན་རྣམས་རྒྱ་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་རྒྱུའི་ཡིག་ཆ་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད། འོན་ཀྱང་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེ་མི་མང་གིས་རྒྱ་མི་གཞུང་ཁྲན་གྱི་ལས་འགུལ་དང་སྲིད་ཇུས་ངན་པ་དེ་ལ་ངོ་རྒོལ་གྱིས་ང་ཚོ་བོད་མིར་སྐད་ཡིག་གི་རང་དབང་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དགོས་ཞེས་སྐད་འབོད་བྱས་ཡོད། དེ་དག་གི་ལྷག་བསམ་དང་སྙིང་སྟོབས་ནི་མིའི་རིགས་ལ་དགོས་ངེས་ཤིག་ཡིན། སྔར་ང་ཚོ་བོད་པའི་སྐད་ཡིག་དེ་འཛམ་ བུ་གླིང་གི་གཅེས་ནོར་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན་འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྟེང་དུ་སྐད་ཡིག་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་

ཡོད་ཀྱང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་འགྲེལ་བཤད་ཡང་དག་པ་ཞིག་རྒྱག་པ་ལ་བོད་ཡིག་མ་གཏོགས་སྐད་ཡིག་གཞན་གྱི་ནང་མེད་ཅེས་ཁོ་བོས་སྤྱོབས་པའི་ངང་ནས་བརྗོད་ནའང་མི་འགྲིག་པ་མེད་སྙམ། སྐད་ཡིག་དེ་རྣམས་ནི་དུས་རབས་བདུན་པ་ནས་དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་མི་ལོ་ཆིག་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་གི་རིང་ལ་ཏ་ཙང་གི་བརྟན་པོར་གནས་ཐུབ་པ་དེ་ཡང་གོང་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་༧གོང་ས་མཆོག་གིས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤ་ཁྲག་གཅིག་པའི་གཞིས་ལུས་སྤྱུན་ཟླ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་དང་སྙིང་སྟོབས། ལ་རྒྱ་ཉག་གཅིག་ཡིན། དེ་ཡང་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེ་མི་མང་གི་དམིགས་ཡུལ་དང་ཐུགས་བསམ་གཙོ་བོ་ནི། བདག་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔལ་བའི་མིག་དང་ཁོག་པའི་སྙིང་ལྟ་བུའི་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་རང་ཡུལ་ལ་སྤྱུར་ནས་སྤྱུར་དུ་གདན་ཞུ་གནང་དགོས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡིན་པ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བཤད་ཐུབ་ཀྱི་རེད་ཟེར་ན། དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་བོད་ནང་ལ་རང་ལུས་མེ་ལ་སྒྲོན་མཁན་རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་དག་གིས་རང་ལུས་མེར་བསྲེགས་གཏོང་སྐབས་ཞལ་ནས་བོད་ལ་རང་དབང་དགོས། ༧གོང་ས་མཆོག་བོད་ལ་སྤྱུར་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུ་དགོས། ཞེས་གསུང་མཁན་ཤ་སྟག་རེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་བཙན་བྱོལ་བའི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཁོང་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས་དང་ལྷག་བསམ་ལ་གཞིགས་ཏེ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྲོག་རྩ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་སོགས་ལ་དོ་སྣང་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ནི་གལ་ཆེ། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ད་ལྟ་བོད་ནང་དུ་དངོས་སུ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པའི་གཞིས་ལུས་བོད་མི་ཚོར་སྐད་ཡིག་དང་། དེ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་དང་རང་དབང་མེད་པ་མ་ཟད། ཐ་ན་མ་ཎི་ཚིག་རེ་བགྲང་རྒྱུའི་རང་དབང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་གཞིས་ལུས་བོད་རིགས་སྤྱུན་ཟླ་ཚོས་ལོ་ངོ་༥༩ རིང་ལ་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་དང་སེམས་ཤུགས། ལྷག་བསམ་དང་སྙིང་སྟོབས་ལ་ཉམས་པ་མེད་པ་དེ་ལ་ང་ཚོ་བོད་མི་ཚང་མས་བསམ་བློ་གཏང་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་རེད།།

དཔའ་བོའི་ཁ་ཆེམས།

འཛིན་རིམ་བཞི་པའི་བློ་བཟང་བསོད་ནམས།

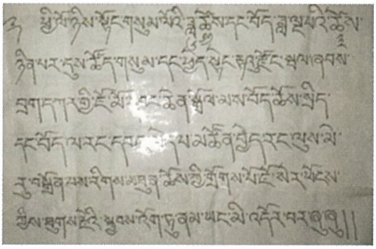

དེང་སང་ང་ཚོའི་བོད་མི་ཚོས་སོ་སོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་རང་ལུས་མེར་བསྲེགས་གཏོང་གིན་ཡོད། ཕྱི་ལོ་༡༩༩༨ལོའི་ཕྱི་ཟླ་༩ པའི་ཚེས་༢༧ ཉིན་དཔའ་བོ་ཐུབ་བསྟན་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་རང་ལུས་མེར་བསྲེགས་བཏང་ནས་རྒྱ་གཞུང་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱས་པ་ནས་བཟུང་དུས་ད་ལྟའི་བར་དུ་རང་ལུས་མེར་བསྲེགས་གཏོང་མཁན་མི་གྲངས་༡༢༠ལྷག་ཙམ་བྱུང་ཡོད། ཁོང་ཚོ་མང་ཆེ་བས་ཁ་ཆེམས་བཞག་ཡོད་པ་མ་ཟད་མེར་བསྲེགས་གཏོང་སྐབས་གཟུགས་པོར་མེ་སྦར་བཞིན་དུ་ཁ་ནས་སྐད་འབོད་ཆེན་པོ་བཀྱབ་ནས་བོད་ལ་རང་དབང་དགོས། ༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ནང་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུ་དགོས། བོད་མི་རིགས་ལ་རང་དབང་དང་སྐད་ཡིག་ལ་ཐོབ་ཐང་དགོས། ཞེས་དེའི་ཆེད་དུ་རང་ལུས་མེར་བསྲེགས་གཏོང་གིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་ཆེམས་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་བཞག་ཡོད། དེའི་ནང་ཕལ་ཆེ་བས་བོད་ལ་རང་དབང་དགོས། ༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུ་དགོས། བོད་མི་རིགས་དང་སྐད་ཡིག་ལ་རང་དབང་དགོས་ཞེས་གསུང་མཁན་ཁོ་ན་ཡིན། དེང་སང་རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ཆེམས་རྣམས་ཉི་མའི་འོད་བཞིན་འཛམ་གླིང་གང་སར་ཁྱབ་ཡོད་པ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་འདིའི་ནང་གི་མི་ཤེས་ཡོན་ཅན་དང་བློ་གཟུ་བོར་གནས་པ་ཚོས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐུགས་དྲག་པོ་གནང་གིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་རང་ཚོ་ཚང་མས་སེམས་ཤུགས་མ་ཆག་པར་བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རང་གི་སློབ་སྦྱོང་ལ་དུས་ནམ་ཡང་འབྲུས་ཤོར་གཏོང་མི་ཉན་པའི་རེ་སྐུལ་ཞུས་བ་ཡིན།།

བོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ།

འཛིན་རིམ་བརྒྱད་པའི་ཟླ་བ་དོར་བུ།

ཕྱི་ལོ་༡༩༤༩ཡར་སྔོན་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ནི་རང་བཙན་གཙང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན། དེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ནས་བཙན་རྒྱ་མིས་བོད་ནང་ལ་གདུག་རྩུབ་དྲག་པོ་བྱས་པའི་དབང་གིས་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་གི་ཚེ་སྲོག་ཤོར་ཡོད། བོད་མི་ཚོར་སོ་སོའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་སྐྱིད་པོའི་ངང་གནས་ཡོད་པ་གཏོར་བཤིག་བཏང་ནས་སྐྱིད་པོ་མེད་པར་བཟོས་པ་དང་། བོད་མི་ཚོ་ཡབ་མེས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཚོ་འདོད་ཡོད་ནའང་རང་གི་འདོད་མོས་ལྟར་བྱ་བ་གང་ཡང་བྱེད་ཐབས་མེད་པ་དང་ལྷག་པར་དུ་བོད་ནང་ལ་བོད་ཡིག་སྦྱོང་མ་བཅུག་པ་མ་ཟད་རང་གི་རིག་གཞུང་ལ་བདག་འཛིན་བྱེད་མ་བཅུག་པས་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དོར་ནས་གཞན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་བ་ཞིན་དུ་འགྲོ་དགོས་བཟོས་པ་རེད། འདི་ཙམ

དུ་མ་ཟད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ནས་ད་ལྟའི་བར་རྒྱ་མིས་བོད་ནང་དུ་གནས་པའི་བོད་མི་རྣམས་ལ་འཕྲོག་བཙོམ་གཏོར་གསུམ་གྱི་ལམ་ནས་བརྡབ་གསིག་ཚད་མེད་བཟོ་བཞིན་ཡོད། ང་རང་ཚོ་རྒྱ་གར་རང་དབང་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་ནང་ལ་གནས་ཡོད་པ་མ་ཟད་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡང་སོ་སོ་ལ་རང་དབང་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་རང་རང་སོ་སོའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་དེ་འཕྲོ་བརླག་ཏུ་མ་བཏང་བར་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུའི་ཐོག་འབད་བརྩོན་བྱ་དགོས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། གལ་ཏེ་སློབ་སྦྱོང་ཐོག་འབད་བརྩོན་མ་བྱས་ན་བོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་མི་ཐུབ་པ་གསལ་པོ་ཡིན། མ་འོངས་པ་ཡང་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ག་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་མིན་སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་བཤད་པར་དཀའ།གནས་སྟངས་དེ་འདྲའི་སྐབས་བོད་མི་ཚོའི་ཚེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་གནས་༸གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟའི་ཆར་བོད་མི་ཚོ་རྒྱ་གར་རང་དབང་ལུང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་དཀའ་ངལ་མེད་པར་སྐྱིད་པོ་བྱས་ནས་བསྡད་རྒྱུ་བྱུང་ཡོད། ཡིན་ནའང་བོད་ནང་ལ་གནས་པའི་བོད་པ་ཚོ་རྒྱ་མིས་བཙན་དབང་གི་འོག་ལ་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་དང་མྱོང་བཞིན་ཡོད། ཡིན་ནའང་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སེམས་ཤུགས་མ་ཆག་པར་མུ་མཐུད་ནས་སློབ་སྦྱོང་ལ་འབད་བརྩོན་བྱ་དགོས་པ་དང་རང་གི་རིག་གཞུང་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་རྒྱུ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ།།

ལུས་སྲོག་གི་རེ་འབོད།

འཛིན་རིམ་ལྔ་པའི་སངས་རྒྱས་ཚེ་དབང་།

 སྤྱིར་འཛམ་གླིང་འདིར་རྒྱལ་ཁབ་དུ་མ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་རིགས་ལ་སོགས་རྩ་མེད་མི་འགྲོ་བའི་སྐད་དུ་དཔོན་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་དང་། འཛིན་སྐྱོང་བདག་གཉེར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་གི་ཡུལ་དེ་རང་བཙན་གཙང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཕྱི་ལོ་སྔོན་གྱི་ལོ་༧༡༩་ཡི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་ལོ་ངོ་༡༩༧གླང་དར་མའི་བར་རྒྱལ་རབས་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག་གི་ལོ་རྒྱུས་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་བོད་སིལ་བུར་འཐོར་ཡང་གཞན་དབང་དུ་མ་གྱུར་བར་རང་བཙན་གཙང་མའི་ངང་གནས་ཡོད། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་རང་བཙན་ཤོར་ཏེ་ད་ལྟ་བར་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས་བོད་མི་རྣམས་རང་གི་གནས་སུ་སྡོད་ཀྱང་རང་དབང་མེད་པས་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མྱོང་བཞིན་ཡོད། བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་ནས་ལོ་དང་། ཟླ་བ་ནས་ཟླ་བ།

མཐའ་ན་ཉིན་ལྷར་རྒྱ་ནག་ཕར་རྒྱུགས། བོད་ཀྱི་བདག་པོ་བོད་མི་ཡིན། ཞེས་སྐད་འབོད་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་མི་རྣམས་བསད་པ་དང་ཞིས་ཧུང་བཏང་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་མྱོང་དུ་བཅུག བོད་མི་འགའ་ཤས་ནི་བཙོན་ཁང་ནང་དུ་བཅུག་སྟེ་གདུག་རྩུབ་ཚད་མེད་བཏང་བ་མ་ཟད་བརྩེ་མཐོང་མེད་པའི་དུད་འགྲོ་དང་གཅིག་མཚུངས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། ད་དུང་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སོགས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་ཚོ་དམིགས་བསལ་གྱི་གདུག་རྩུབ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཏང་བ་དང་གང་ཅིའི་ཐད་ལའང་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་མེད་པ་བཟོས་ཡོད། སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་ ཡང་བོད་པའི་གཞོན་སྐྱེས་ཚོར་རྒྱ་ཡིག་ཁོ་ན་སྦྱོང་དུ་བཅུག་པ་ལས་བོད་ཡིག་རྩ་བ་ནས་སྦྱོང་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་ཁྲིམས་གཏོང་གི་ཡོད། གལ་ཏེ་བོད་མི་རེ་ཟུང་ཞིག་གིས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་མི་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་པ་མཐོང་ཚེ་ལམ་སང་མི་དེ་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་དྲི་བ་འདྲ་མིན་གཏོང་བ་དང་གལ་ཏེ་དེ་ལ་ལན་འདེབས་མ་ཐུབ་ཚེ་བཙོན་ཁང་ནང་དུ་བཅུག་སྟེ་དཀའ་སྡུག་གཏོང་གིན་ཡོད། བོད་མི་ཚོས་རང་ལུས་མེར་བསྲེགས་བཏང་སྟེ་རྒྱ་དམར་གཞུང་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༩ ཡི་ལོ་ནས་༢༠༡༣ བར་རང་ལུས་མེར་བསྲེགས་ཏེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་མཁན་རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་བརྒྱ་ལྷག་བརྒལ་བ་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དོ་སྣང་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མ་བྱས་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་བོད་མི་ཚོས་སེམས་ཤུགས་མ་ཆག་པར་བོད་རང་དབང་ལེན་པའི་སླད་དུ་ཤེས་ཡོན་དང་ཆབ་སྲིད་གང་གི་ཐོག་ལའང་འབད་བརྩོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་གཏོར་བཅོམ་གྱི་ཉམས་ཆག

འཛིན་གྲྭ་བཅུད་པ་ཐོན་ཟུར། སློ་བཟང་དམ་ཆོས།

འཛམ་གླིང་གི་ཡངས་ཐོག་ཁ་བ་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ནི་རི་མཐོ་ཞིང་མཁའ་ལྟུང་གཙང་ལ་དྭངས་ཤིང་བསིལ་བའི་ཆུ་ཀླུང་དང་གངས་རི་དུང་གི་མཆོད་རྟེན་བསྐྲིགས་པ་ལྟ་བུས་བསྐོར་ནས་ཡོད་པ་མ་ཟད་གངས་རི་དང་ནགས་རི་དེ་དག་ཚང་མ་ཡུལ་གྲུ་གཞན་དུ་མེད་པའི་གཏེར་ཁའི་བང་མཛོད་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་བོད་ནི་འཛམ་གླིང་གི་ནང་དུ་རང་བྱུང་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་བཟང་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པ་ངོས་འཛིན་གནང་གི་ཡོད་མོད། ཡིན་ན་ཡང་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོར་རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ལ་བཙན་དབང་བྱས་པ་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཧ་ཅང་ཐེབས་ཡོད། དེ་ཡང་གནོད་སྐྱོན་ཐེབས་དགོས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱ་མི་བོད་ནང་དུ་བསླེབས་པ་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་གངས་རི་སོགས་གཏོར་ཏེ་ས་འོག་གཏེར་ཁ་གང་བྱུང་སྤོག་འདོན་བྱས་པ་དང་ཤིང་ནགས་སོགས་གང་བྱུང་གཅོད་འབྲེག་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བཅུད་ཉམས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་རི་ཤེལ་བ་དང་ཆར་ཆུ་དུས་སུ་མི་འབབ་པ་ཡུལ་དུ་ཆུ་ལོག་གི་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་ལྷུང་པར་གནོད་སྐྱོན་ཧ་ཅང་མང་པོ་བྱུང་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད་འཛམ་གླིང་གི་ཚ་

རྫོད་ཡང་ཉིན་རེ་ལས་ཉིན་རེར་ཇེ་ཆེ་རུ་འཕར་ཏེ་ལོ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོའི་སྔོན་ནས་བཞུ་མ་སྨྱོང་བའི་གནས་རི་དེ་དག་ཚང་མ་ད་ལྟའི་ཆར་ལབ་ཞུས་ཟིན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡུལ་གྲུ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཆུ་ལོག་བྱུང་སྐྱེ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་དང་འཕྲད་བཞིན་ཡོད་མོད། སྤྱིར་ཁོར་ཡུག་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་གནོད་པའི་བྱ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་འཛེམས་དགོས་པ་ནི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཕྲན་གྱི་བསམ་པར་དམིགས་བསལ་གྱིས་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ལ་གནོད་པའི་བྱ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་འཛེམ་རྒྱུ་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་གལ་ཆེན་པོར་མཐོང་གི་འདུག གང་ཡིན་ཟེར་ན་དེང་རབས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ལ་ཉམས་ཞིབ་གནང་མཁན་གྱི་ཚན་རིག་པ་དང་མཁས་དབང་མང་པོ་ཞིག་གིས་གསུང་གི་ཡོད། གངས་ཏེ་སི་དང་རྨ་བྱ་ཁ་འབབ། ཇོ་མོ་གླང་མ་སོགས་ཀྱི་འཁྱགས་གློང་བཞུ་བ་དང་སྨུགས་རྒྱ་ནག་དང་རྒྱ་གར་པཱ་ཀི་སི་ཐན། བྷང་ལ་སྡེ་ཤི། འབྲུག་ཡུལ་བཅས་ཀྱི་མི་གྲངས་ཐེར་འབུམ་༢ལྷག་ལ་ཆུའི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད། ཅེས་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གསུང་གི་ཡོད།།

རང་དབང་མེད་པའི་རྟགས་མཚན།

འཛིན་རིམ་དྲུག་པའི་པདྨ་ཚེ་རིང་།

དུས་ད་ལྟ་ང་ཚོ་བོད་པ་རྣམས་ལ་རང་དབང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་དུས་སུ་སྒྱུར་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱ་གཞུང་གི་སྲིད་དོན་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་པའི་དཔོན་པོ་ངན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། བོད་ཀྱི་ཡུལ་ནི་གཏེར་གྱིས་གང་བའི་ས་ཆ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་བོད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་ནོར་བུ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནི་བོད་པ་ལ་རང་དབང་མེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མང་ཆེ་བ་རྒྱ་ནག་ལ་ཁྱེར་བ་དང་གཏེར་རྣམས་མེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ས་ཡོམ་དང་ཆུའི་འཇིགས་པ་མང་པོ་ཡོང་ནས་བོད་ཀྱི་སྐྱུན་ཟླ་མང་པོ་ཞིག་རྐྱེན་ལམ་དུ་སོང་ཡོད། བོད་པ་ཚོ་ལ་ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་རང་དབང་མེད་པས་ཁོར་ཡུག་ཉམས་ཆག་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ནད་རྐྱེན་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་ཡོད། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་མེད་པ་བཟོ་བའི་འཆར་གཞི་མང་པོ་ཞིག་བརྩམས་ནས་བོད་ནང་རྒྱའི་རིག་གནས་ཚད་མཐོ་རུ་བཏང་ནས་བོད་ཀྱི་རིགས་གནས་སྐྱོང་མཁན་ཏ་ཅང་ཉུང་དུ་བཟོས་པ་དང་། སྤྱིར་འཛམ་གླིང་འགྲོ་བ་མི་རྣམས་ལ་ཆོས་དད་རང་མོས་ཡོད་ཀྱང་། ང་ཚོ་བོད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་ནག་གི་ཆོས་དད་རང་

སེམས་མེད་པ་བཟོ་བཞིན་ཡོད། ཆོས་བྱེད་མཁན་གྲྭ་བ་རྣམས་བཙོན་པ་དང་ཁྲིད་མེད་པར་ལྷ་བུར་གྱུར་ཡོད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། དགོན་པའི་མཐའ་འཁོར་དུ་དམག་མིས་བསྐོར་ཞིང་རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་ལ་མཇལ་འདོད་ཡོད་ཀྱང་སྐྱ་པར་ཙམ་ཡང་བཤམས་མ་བཅུག་པར་གྲྭ་བ་ཁ་ཤས་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་ཡོད། ཐ་ན་རང་ལ་སྨྱུ་གུ་སྐྱེས་བའི་རང་དབང་མེད་པར་སྨྱུ་གུ་གཉིས་ལས་སྐྱེ་མི་ཆོག་པ་བཟོས་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གདུག་རྩུབ་མནར་གཅོད་བཏང་བ་དང་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་མེད་པ་བཟོ་བ་ལ་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པས་མཐར་རང་གི་ལུས་སྲོག་ཡང་བློས་བཏང་ནས་བོད་ཀྱི་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་༡༡༠ལྷག་རྒྱ་གཞུང་ལ་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གིས་ངོ་རྒོལ་བྱེད་མཁན་བྱུང་ཡོད། འདི་ནི་བོད་ལ་ཁོར་ཡུག་དང་ཆོས་དང་རིག་

བོད་མིའི་གནས་སྟངས།

འཛིན་རིམ་དྲུག་པའི་སློབ་བཟང་ཆོས་གྲགས།

སྤྱིར་ལྟོ་འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་ནང་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་འགའ་ཤས་ཤིག་ཐབས་སྡུག་པོའི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད་པ་དང་། ལ་ལ་ནི་རང་བཙན་ཡོད་ན་ཡང་ནང་ཁོངས་སུ་མཐུན་ལམ་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟ་རྒྱ་དམར་གཞུང་གི་སྒྲིག་ཁྲིམས་འོག་ཏུ་གནས་བཞིན་པའི་བོད་མི་ཚོར་མཚོན་ན། རྒྱ་གཞུང་གི་མནར་གཅོད་ཚད་མེད་བཏང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་བོད་མི་གང་མང་ཞིག་འདས་གྲོངས་སུ་སོང་བ་དང་། དངོས་སུ་བཙོན་ཁང་དུ་བོད་མི་རྣམས་ལ་སློག་དབྱུག་བརྡུགས་ཏེ་མནར་གཅོདགཏོང་བཞིན་པ་རེད། གནས་སྟངས་དེ་འདྲ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟའི་ཆར་བཙན་བྱོལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོར་འགན་ལེན་ཆེས་ཉོས་ཤིག་ཡོད་པ་འདི་ནི་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་བདག་གཅེས་བྱ་རྒྱུ་

དེ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་དག་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ་རྩང་གཞི་ལྟ་བུ་གཙོ་བོ་སྐད་ཡིག་བདག་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བར་སྙམ། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟ་བཙན་བྱོལ་རང་དབང་ལུང་པར་འཚོ་བཞིན་པའི་བོད་མི་ཚོས་རང་དོན་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་ཕྱིར་བརྩོན་པ་ལས་སོ་སོའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་དེ་གཞན་དབང་དུ་ཤོར་ཡོད་པའི་སྐོར་ལ་བསམ་བློ་རྩ་བ་ནས་བཏང་གི་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མངོན་ལ་གནས་སྣངས་དེ་དག་གི་སྐོར་སོ་སོས་ཀྱང་རྟོག་ཙམ་ཤེས་ནུས། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དུ་ང་རང་ཚོ་གཞོན་སྐྱེས་ཚང་མས་དང་དུ་བླངས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སོགས་ཉམས་པ་སླར་གསོ་དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

གནས་སྟངས་མདོར་བསྡུས།

འཛིན་རིམ་བདུན་པའི་པདྨ་ནོར་བུ།

ང་ཚོ་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་པོ་ནི། །
ཉིན་ལྟར་སེམས་ཁྲལ་འཇིགས་སྣང་ངང་ནས་བསྡད། །
གནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་བཟོ་མཁན་དེ། །
རྒྱ་མི་གུང་ཁྲན་དམར་པོ་ཚོ་རང་ཡིན། །

ཧྲང་ཐེག་དཀར་པོ་ཞིག་གི་ལམ་བཟང་འདི། །
ཕྱོགས་གཉིས་ཕན་པའི་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཡང་། །
གོ་མེད་ཚོར་མེད་རྒྱ་མི་དམར་པོ་འདིས། །
ཁས་ལེན་མ་བྱས་ཡིད་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ། །

གཞན་ལ་བསམ་ཤེས་མེད་པའི་རྒྱ་མི་ཡིས། །
བོད་མིར་ རྒྱ་མེད་གཅར་རྡུང་བྱས་ནས་ནི། །
མི་གསོད་ཁྲག་སྐྱོར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་ངན་འདིས། །
རྒྱ་དམར་ཀླུ་ཀློ་ཡིན་པ་མ་ནོར་མཚོན། །

ཐོག་མར་བོད་ལ་དཔུང་འཇུག་བྱས་ནས་ནི། །
ཚོམ་པ་མེད་པའི་ཧམ་པས་མ་བཟོད་པར། །
རིན་ཆེན་གཏེར་ཁ་ལ་སོགས་བརྐོགས་ནས་ནི། །
ཡུལ་ལུང་ཀུན་ལ་གནོད་འཚེ་ཚད་མེད་བཟོས། །

གློག་ཀླད་གསར་པ་དར་བའི་དུས་རབས་འདིར། །
ཁྱོད་ཀྱི་རྫུན་རྐྱབ་ཕྱི་ཙུ་བརྟོན་ན་ཡང་། །
ཁ་མཁས་འདྲ་ཆགས་ཅི་ཞིག་བཤད་པ་དེ། །
སྐྱུག་དྲི་ཁ་བའི་འཕྱོངས་རྐྱབ་ཧི་བཞིན་ཡིན། །

ཐོན་མིས་བརྩམས་པའི་སྐད་ཡིག་ཟབ་མོ་དེ། །
བོད་ནང་རྒྱ་མིས་རྩ་མེད་བཟོ་བཞིན་ཡོད། །
བོད་ཕྱིར་མ་བརྩོན་ནོར་ལ་དབྱུ་འཁོར་ན། །
སྐད་ཡིག་ཟབ་མོ་ཡིན་ཡང་གསོན་པར་དཀའ། །

སྟོང་བཤད་ཟང་ཟིང་མ་གཏོགས་ལག་ལེན་ནི། །
འོག་ཕྱོགས་རིན་ཆེན་གཏེར་ཁ་བསྟོགས་ནས་ནི། །
ང་ཚོའི་ཁོར་ཡུག་གད་སྙིགས་རི་ལྟར་སྤུངས། །
དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ལག་ལེན་ངོ་མ་ཡིན། །

སྐྱིད་པོའི་ཡུལ་ལུང་མཛེས་བརའཚོ་བའི་བོད། །
རྒྱ་གྲོང་བཟོ་ཆེད་ཆེད་དཅུལ་སྒྲུད་པ་དེ། །
མི་སེམས་བསླུས་ནས་རིན་ཆེན་གཏེར་ཁ་བསྟོགས། །
དེ་ནི་མཛེས་ཉམས་ལྡན་པའི་དབྱིབས་གཟུགས་འདྲ། །

ཕྱོད་ཀྱིས་བོད་མིར་གདུག་རྩུབ་བཏང་ན་ཡང་། །
བོད་མིའི་སྙིང་སྟོབས་ནམ་ཡང་བསྒྱུར་ཐབས་མེད།། །
བོད་མི་བརྒྱ་ཕྲག་རང་ལུས་མེར་བསྲེགས་པའི།། །
འཆི་མེད་བྱམས་ལྡན་ད་དུང་རྫོགས་ཐབས་མེད།། །

མཐའ་དོན་བླ་མའི་ཐུགས་བཞེད་འགྲུབ་པ་དང་། །
བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་གི་རེ་བ་དེ།། །
མགྱོགས་མྱུར་འགྲུབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་སྨོན་ལམ་དང་། །
བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བར་ཤོག །

བོད་རྒྱལ་ལོ།

བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས།

འཛིན་རིམ་བདུན་པའི་བཀྲ་ཤིས་བཟང་པོ།

དེང་སང་བོད་ནང་ལ་འགྱུར་བ་ཞེ་དྲག་ཕྱིན་ཡོད། འགྱུར་བ་ཕྱིན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཟེར་ན། རྒྱ་ནག་མི་མང་ལ་མང་གཙོ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་སྙམ། ད་ལྟའི་བར་དུ་རྒྱ་ནག་དམར་ཁྲིམས་འོག་བོད་པ་ཚོས་དཀའ་ངལ་ལ་གདོང་ལེན་འབབ་ཞིག་བྱས་པ་རེད། དེ་ཡིན་ན་ཡང་། བོད་པ་ཚོས་སེམས་ཤུགས་མ་ཆག་པར་༧གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་གཞིར་བཟུང་བྱས་ནས་བསྡད་ཡོད། ཡིན་ནའང་བོད་མི་འགའ་ཤས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར་རང་ལུས་མེར་བསྲེགས་བཏང་སྟེ་ཁམས་འདི་ལས་འདས་གྲོངས་སུ་ཕྱིན་ཟིན་པ་ཡང་མང་པོ་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་རེད། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་དབུགས་མ་ཆད་སྔོན་དུ་ཕལ་མོ་ཆེས་ཁ་ཆེམས་བཞག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུ་དགོས་པ་དང་། བོད་ལ་རང་དབང་དགོས་ཞེས་སོགས་པོ་ན་ཡིན། རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་བོད་མི་གྲངས་ལས་འདས་པ་སྒྲིག་ཐོག་བཏང་དང་གཏོང་གིན་ཡོད།

བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་རིན་ཐང་།

འཛིན་རིམ་བཅུ་གཉིས་པ་ཐོན་ཟུར། པདྨ་ཚེ་དབང་།

རང་གི་མི་རིགས་དང་སྐད་ཡིག་ནི་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་དུས་སྐད་ཡིག་དེ་མེད་པ་ཡིན་ན་དུད་འགྲོ་དང་ཕྱོགས་སུ་མཚུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། མི་རིགས་དེ་ཡར་རྒྱས་བཏང་བ་ལ་གཙོ་བོ་སྐད་ཡིག་དེ་ངེས་པར་དུ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས། སྐད་ཡིག་དེ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རིགས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡར་རྒྱས་སུ་འགྲོ་གིན་ཡོད། དཔེར་ན། ཨ་རི་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་ཁོ་རང་གི་སྐད་ཡིག་དེ་ཡར་རྒྱས་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡར་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བ་མ་ཟད། སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སྐད་ཡིག་དེ་ངེས་པར་དུ་དགོས། གལ་ཏེ་སྐད་ཡིག་དེ་མེད་པ་ཡིན་ན་མི་རིགས་དེ་རྩ་མེད་དུ་སོང་བའི་རང་བཞིན་ནམ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། དེང་སང་བོད་ནང་དུ་རྒྱ་ནག་གིས་བོད་མི་རིགས་དེ་རྩ་མེད་བཟོ་ཐབས་སུ་གཙོ་བོ་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཡིག་དེ་དམིགས་སུ་བཟུང་སྟེ་བཙན་དབང་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་རེད། བོད་ནང་གི་སློབ་

གྲྭ་ཁག་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་དེབ་མང་པོ་ཞིག་རྒྱའི་སློབ་དེབ་ཏུ་བསྒྱུར་གྱིན་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དེ་རང་བཞིན་གྱི་ཉམས་ཆག་ཏུ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེང་སང་བོད་ནང་དུ་ལས་རིགས་ཐྲན་བུ་ཞིག་ལ་འང་རྒྱ་སྐད་ཁོ་ན་བེད་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་། གལ་ཏེ་བོད་སྐད་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་མཐོང་ཚེ་དམར་ཁྲིམས་ཚོད་མེད་བཏང་གིན་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་རང་བཞིན་གྱིས་འཐོར་བཤིག་ཏུ་སོང་བ་དང་། མཐོང་མེད་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། སོ་སོའི་མི་ཚེའི་མདུན་ལམ་ཞིག་འཚོལ་དགོས་བྱུང་ན་རྒྱ་ཡིག་མ་སྦྱང་ག་མེད་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཇི་ཙམ་ཡོད་ནའང་ལས་ཀ་མ་རག་པ་དང་། ལས་ཀ་རག་ནའང་བོད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་དགེ་རྒན་བྱེད་རྒྱུ་ཙམ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་ལྷག་པའི་མདུན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་རག་གི་མེད་པར་བརྟེན་བོད་མི་ཡིན་ཡང་བོད་ཡིག་ལ་མཐོང་མེད་པར་སྣང་གི་ཡོད། ང་ཚོ་བོད་པ་ཚང་མས་ང་ཚོའི་རིག་གཞུང་དང་སྐད་ཡིག་ལ་ཞེན་ཁོག་དང་གུས་བརྩི་ཡོད་ཀྱང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་ནས་རྒྱ་ཡིག་གཙོ་བོ་མ་སྦྱང་ཐབས་མེད་ཆགས་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་འདིར་བཙན་བྱོལ་རང་དབང་ལུང་པར་ཡོད་པའི་བོད་མིའམ་ཧི་མ་ལ་ཡའི་རིགས་རྒྱུད་ཚང་མས་ང་ཚོའི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་། རིག་གཞུང་ལ་དོ་སྣང་དང་འབད་བརྩོན་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཧ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོར་མཐོང་གིན་འདུག གང་ཡིན་ཟེར་ན། སྦྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་པ་ལ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དེ་ངེས་པར་དུ་ཤེས་དགོས་པ་མ་ཟད། རང་གི་མི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་སོགས་བདག་འཛིན་བྱེད་པ་ལའང་སོ་སོའི་སྐད་ཡིག་དེ་ངེས་པར་དུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་དུ་ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་འདི་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེའོ། །

བོད་མི་ཞི་གྲོལ་གྱི་མེ་མཆོད་ཆེན་མོ།

འཛིན་རིམ་བརྒྱད་པའི་བསྟན་འཛིན་དགའ་བ།

དེང་སང་བོད་མི་རྣམས་དབྱུལ་ཕོངས་ཀྱི་གནས་སྟངས་སུ་གྱུར་ཡོད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཚང་མས་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་ཡོངས་གྲགས་རེད། དེ་བཞིན་དུ་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་གིན་ཡོད་པ་དེ་ཡང་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་པོར་བདེ་བ་ཡོང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པ་རེད། གང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་གི་ཡོད་ཟེར་ན། རང་དབང་མེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བོད་མི་ཚོས་མེར་སྲེག་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད། རང་ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་དགོས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་ནི་རང་དོན་མ་ཡིན་པར་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་དང་ཤེས་རིག་གི་ཙ་དོན་སྐད་ཡིག་ལ་ཐུག་ཡོད། དེར་བརྟེན་སྐད་ཡིག་མེད་ན་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་མེད་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོ་ཚང་མས་སྐད་ཡིག་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག ཡིན་ན་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དེ་ཉིད་སྨུག་པོ་ཞིག་བཟོ་མ་ཐུབ་ན་མི་འགྲིག་ང་ཚོའི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལ་གཅེས་སྐྱོང་བྱེད་དགོས་ན་དེ་རིན་ཐང་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་རེད། ང་ཚོའི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ངོ་མ་དེ་རང་གི་ངོས་ནས་ཆ་བཞག་ན་དངོས་གནས་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་སྐད་ཡིག་ཅིག་ཧ་ཅང་ཧ་ཅང་རེད།།

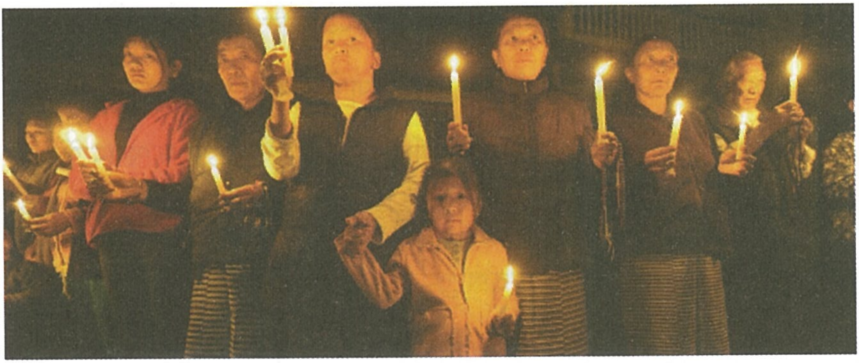

བོད་མིའི་སེམས་ཤུགས།

འཛིན་རིམ་བརྒྱད་པ་ཐོན་བྱུར། བློ་བཟང་རྡོ་རྗེ།

གཞིས་ལུས་སྤྱུན་ལྷ་རྣམ་པས། །
རང་དབང་རང་བཙན་ཆེད་དུ། །
སྐུ་ལུས་མེ་ལ་བསྲེགས་པ། །
བོད་མིའི་བདེན་དོན་ཆེད་ཡིན། །

གཞིས་ལུས་དཔའ་བོ་དཔའ་མོས། །
སྐུ་ལུས་མེ་ལ་བསྲེགས་པ། །
ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ། །
བོད་ལ་གདན་འདྲེན་ཆེད་ཡིན། །

གཞིས་ལུས་སྤྱུན་ལྷའི་ཚོད་སེམས། །
ནམ་ཡང་ཞུམ་པ་མི་འདུག །
དམར་པོའི་གོ་མཚོན་འོག་ཏུ། །
མི་རིགས་རང་དབང་བརྩད་སོང་། །

གཞིས་བྲེས་བོད་མི་གཉིས་ཀས། །
ལག་ཏུ་གོ་མཚོན་སྤྲངས་ཏེ། །
དམར་པོའི་དྲག་སྤྱོད་གཞུང་ལ། །
ཞི་བས་ཁ་གཏད་བཙག་སོང་། །

མཉམ་སྒྲིལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཟེར་བ། །
ཡོང་བ་འོན་པའི་གྲོས་ཚོགས། །
བོད་མིའི་བདེ་སྡུག་ཆེད་དུ། །
གཟིགས་རྟོག་གང་ཡང་མི་འདུག །

བཙན་བྱོལ་བོད་མི་རྣམ་པས། །
དཔའ་བོ་དཔའ་མོའི་ཆེད་དུ། །
བཀའ་དྲིན་ཡིད་ལ་བཅངས་ནས། །
མཆོད་འབུལ་སྨོན་ལམ་འཚོགས་སོང་། །

གངས་སེང་དཀར་མོའི་རྒྱལ་དར། །
བསྒྲེངས་སའི་ལྗུང་པ་ཤོར་ཡང་། །
བོད་མིའི་སེམས་ཀྱི་རི་ལ། །
ནམ་ཡང་བརྟན་པོར་བཙུགས་ཡོད། །

བོད་མིའི་རེ་འདོད།

འཛིན་རིམ་བརྒྱད་པའི་སློབ་བཟང་ཡེ་ཤེས།

བོད་མིའི་རེ་འདོད་ནི་རང་དབང་རང་བཙན་ཡིན་ལ། བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་མིས་རྩ་མེད་གཏོང་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། སླར་ཡང་འདི་གར་གནས་ཐབས་ཀྱི་ཆེད་ངོ་རྒོལ་དང་སྐད་འབོད་དུས་རྒྱུན་ནས་བྱེད་བཞིན་པ་མ་ཟད་ལྷག་པར་བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོའི་ཡབ་གོང་ས་མཆོག་རང་ཡུལ་ལ་ལོག་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་བསམ་པའི་རེ་འདོད་ཤ་སྟག་ཡིན། དེ་ཡང་བོད་ནང་དང་བཙན་བྱོལ་ལ་གནས་པའི་བོད་མི་ཚོས་སོ་སོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་གི་ཆེད་ཇོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་བྱས་ཏེ་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་གི་དོན་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་རེ་འབོད་ཞུ་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་། རྒྱ་མིའི་དམག་མི་ཚོ་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་ལ་སླེབས་ནས་འཕྲོག་བཅོམ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན་ཡང་བོད་མིའི་རེ་འདོད་ལ་རང་དབང་དང་སྐྱིད་པོའི་ཉི་མ་མྱུར་དུ་ཤར་ན་བསམས་ནས་བསྡད་ཡོད།

ཞི་བའི་མེ་ལྕེ།

འཛིན་རིམ་བཞི་པའི་བསྟན་འཛིན་ཚོས་གྲགས།

ངའི་སེམས་ནང་གི་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་ཚོ།
མེ་དཔུང་ལ་མི་སྐྲག་པའི་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ།
ཁྱོད་ཚོའི་ཞུམ་མེད་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས་དང་།
ལ་རྒྱ། སྤོབས་སེམས་དབང་གིས།
མི་རིགས་ཤིག་གི་ཆེད་དུ།
རིག་གཞུང་ཞིག་གི་སྐད་དུ།
རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་དོན་དུ།
གཅེས་སུ་འོས་པའི་རིན་ཆེན་གྱི་སྐྱུ་ཕུང་དེ་ཡང་།
མེ་ལྕེའི་གློང་ན་འཁྱིད་ཅིང་།
མེ་ལྕེའི་ཁྲོད་དུ་ཀོལ།
ང་ནི་སྐྲག་ཅིང་། ང་ནི་འདར།
ང་ནི་ཞེད་ཅིང་། ང་ནི་ཧ་ཅང་སྡུག
ཡིན་ནའང་། ང་ཁྱེད་ཚོ་དང་རིགས་རྒྱུད་གཅིག
ང་ཁྱོད་ཚོ་དང་ཤ་ཁྲག་གཅིག་པས།
ངའི་སེམས་ཀྱི་མར་མེ་ཀྲང་གཅིག
མིག་ཆུ་དང་འདྲེས་ཏེ།
ལ་ཁའི་ཉི་མ་དང་མཉམ་དུ།
ཁྱེད་ཚོའི་ཕྱོགས་སུ་འབུལ་བཞིན་ཡོད།
འབུལ་བཞིན་ཡོད།།

Tibet, My land

By class VI Pema Tsering

There are many countries in the world. Among these, Tibet is my land which is located on the top of the world. It is in the north of India, Nepal, Bhutan, west of China, east of Pakistan and south of Mongolia. Tibet, my motherland is a unique country for it is surrounded by mountains. My country looks very beautiful. Tibet is naturally beautiful country having good resources and clean environment. It is full of flowers and trees. It has many clean and large lakes. There are so many animals in my country.

It has many treasures and great rivers.

People are religious. People have special food habit. Tsampa and butter is their daily food habit. Their religion plays important role in forming their cultures and tradition. My country has many important monasteries and inside these there are many good monks. Lhasa "the place of god" is capital city of my country. It has the Potala Palace, the palace of the Dalia lama. The Tibetan people are so kind, humble, faithful and honest. H. H. the Dalia Lama is the spiritual leader of Tibet. He is one of the most famous apostle of peace in the world. He got many prizes for his promotion of peace, compassion and non-violence in the world.

How ever, in 1959 Chinese army occupied my lovely country. They destroyed many monasteries and holy places. Chinese tries to prove Tibet as part of China but nobdy believes their reasons. History tells Tibet was, is and will be a free country.

Lastly, I pray that our country becomes free as soon as possible.

Save Tibet's environment

By Ex-student Rinchen Dhondup

Tibet is the highest land and has cleanest environment of all nations. It has ranges of snow capped mountains, fresh, clean air and spring water. Tibet is naturally better country than any others in terms of environment and ecological balances.

Since the occupation of Tibet by Chinese government, Tibet's environment is under constant pollution and destruction. China's development causes destruction of Tibet's delicate eco-system.

Tibet has many famous mountains which are under the verge of destruction by mining and industrialization. Continuous deforestation has lead many lands go dry. These mountains used to look very beautiful before 1959. However, these days Tibet's Snow Mountains are gradually melting away. Rise of temperature and urbanization has rendered many mountains naked. So, environmentalist and scientist believe Ghang Tiksi, Macha Khabab and Zhomo Langma are melting in increasing rate. Scientist believes that melting of snow and pollution of rivers system will lead to landslide and extinction of water animals.

There are difficulties in getting drinking water too. Therefore, countries like China, India, Pakistan, Burma, and Bhutan are constantly under fear of water security.

The matter concerning environment of Tibet is definitely not just the concern of Tibet only. So therefore let us, all take this issue as a responsible citizen of this earth.

Fall of Buddhism in Tibet

By class VIII Thupten Yeshi

Buddhism though flourished in Tibet but it had faced many obstacles in its path to growth. There are two dark-ages in the history of Tibet, one during King Lang Dharma and the other under Chinese PLA.

In the ninth century, the king Lang Dharma destroyed the Tibetan Buddhism without leaving any trace but it was later restored by Indian Master Lord Atisha containing both sutra and tantra.Unfortunately, in 1959 the second wave of decline started because of anti-religion policy of China. China destroyed many sacred monasteries, murals and sacred scriptures of which many were older than thousand of years. Many monks were murdered. Tibetan culture stands on bedrock of Buddhism which teaches its followers to practice non-violence and love for all sentient being, including Chinese armies.

Chinese being shrewd schemer, they put their efforts in destroying Buddhism so they could suppress the very identity of Tibetans. Hence, the modern time dark-age of Tibetan Buddhism starts from 1959 which many consider worse than Lang Dharma time. Buddhism is losing its influence in younger generations because of Chinese anti-Dharma teaching in school. It is also felt by some people that Buddhism is declining its purity in academic course because of killing and abduction of scholars and lamas. Many high ranking Lamas were put into prison. The 15th Panchen Lama was one of the such example who was poisoned to death and a fake incarnation is placed in his place. Buddhism that could serve whole humanity need to be preserved by and for all.

Tibet and China

By Class IV Nyima Dorjee

Long time ago Tibetan people were enjoying in Tibet. Then Chinese came to Lhasa and invaded Tibet. Tibetan people are innocent and peace lovers. Tibetans are very unhappy with the Chinese invasion and rule. Chinese often arrests monks and lay people for not giving up their faith. Many temples and monasteries were destroyed. Thangkas and scrptures were burnt to ashes. Chinese people have also suffered under Chinese armies. Like Tibetans Chinese are also pious Buddhists. They were forced to give up their faith. Chinese are living under threat. They cannot speak against communism. Both Chinese people and Tibetan people are not happy.

I didn't know

By Class V Sangay Tsewang

I didn't know
that I will become a Gajang monk
and will stay in Samlo Khangtsen.

I didn't know
that I will study Debate and Dharma
and will become a student of Gajang Norling school.

I didn't know
that there could be a living Buddha
until I saw Gyalwa Rinpoche

I didn't know
that I will make many friends
who remain as friend forever

Story of two nomad brothers

By Class VII Thupten Sherab

Once upon a time, there were two nomad brothers in Jang thang. One was Tsering and other was Suncho. They were good friends and alwayslived without any harm on each other. They had a large number of sheeps, goats, yaks, cows and dris. Therefore, they always woke up early in the morning and milked the cattles. They obtained milk products like cheese, butter, and cream from Milch animals and rope, and warm clothes from yaks and sheeps. Therefore animals are very useful and helpful to nomads.

Everyday after finishing milking, animals were sent to grassland for fresh food. Nomadic lives are interesting as they get to see many beautiful rivers, flowers and fruits. The cattles also enjoyed under their loving masters. Tsering and Suncho were great singers. They used to sing all traditional stories and Nyingtam in beautiful melodies when the cattles were busy eating grasses. In the evening they came back home. Like all nomads, two brothers did not have permanent home because they used to live in tent and change their places from season to season.

Tibetan nomadic life is very simple and beautiful. Unfortunately, Chinese occupied Tibet and destroyed grassland. They destroyed environment and animals of nomad.

Finally, I request all people to protect animals and nomads of Tibet.

My days in Tibet

Class: VI By:Tenzin Palden

I was in Tibet, when I was 10 years old. I visited many places. One day my mother took me to Lhasa for pilgrimage. When I arrived Lhasa, I was very surprised to see the Potala Palace. It was very beautiful and grand. I also met my dear brothers and sisters who were doing business in Bharkor. Some Tibetan people were prostrating and casually walking around monasteries near Potala Palace. At that time I was proud to have lived in Tibet and believed there are were no danger and exploitation in Tibet. With time I understood Tibetans are tortured in Tibet. Large number of Chinese soldiers are always there to make sure we do not speak about Gyalwa Rinpoche. Monks are often arrested for having faith in His Holiness.

My brother told me a story of our uncle who was imprisoned for leading protest against Chinese new laws in monastery in 1987. In the story I learned that many monks were shot and burnt. I felt very sad and couldn't help tears rolling down from my eyes.

I was lucky for having able to escape to India.

In brief, my days in Tibet went without being able to appreciate its beauty. Tibet would be heaven without Chinese army; with it Tibet is a man-made hell.

Buddhist view on self-immolation

By Ex-student Kongpo Pasang

Generally speaking, self-immolation means to kill oneself on fire. In ancient tradition there were rituals for burning in a formal ceremony. Buddhism does not follow this kind of rituals.

When we ask whether self-immolation is violent or non- violent, there comes the most difficult concept called 'Intention'.

Our spiritual leader His Holiness the Dalai Lama always explains Buddhism has two aspects: 'Buddhist view' which is interdependence and 'behavior' which is non-violent or ahimsa. Non-violence or ahimsa means not harming other form of lives including all animals. So, when we resist from harming humans and animals, it is a non-violent or ahimsa act.

In Tibet, our brothers and sisters do not have human rights including religious right. In Tibetan community, there is nothing without Buddhism. All Tibetan activities revolve around Buddhism.

Tibetans have been living under Chinese for more than 53 years. Tibetans are living in fear and suffering under Chinese rule.In desperate in living under Chinese government Tibetans began to Self-immolate. As a Buddhist they know their human body is precious and one can attain it only once in several million lives. Buddhist cannot afford to let it go waste.

Those martyrs who burned themselves for their rights are denied. They killed themselves for Tibet and human rights in Tibet. They cried for return of His Holiness the Dalai Lama back to Tibet while their body is engulfed in fire. They also asked for the human rights. They were just fed up with inhuman lives they were living under Chinese rule.

My Yak

By Class III "intelligent monks" group

I was a shepherd boy. I had many yaks when I lived in Lithang. My yaks and other animals live in cold land like Tibet. They are able to live because they have many long furs. We use their furs to make clothes.

I used to keep my yaks in grassland because they have to eat many grass to become fat and strong. They help us so much. They can do lot of works. Some yaks are very big and strong and some are small and weak. My yaks looked very scary from distance but they are very humble and loving when you go near. I looked after my yaks all day. My female yaks give milk. Their milk is very tasty and sweet. I used to sell the milk in the town. Yaks are very useful animals to nomads and farmers. Sometimes I played with them and they make me very happy. One day one of my yak was missing and later I found him dead. I was very sad on that day.

These days I miss my nomadic life and those beautiful yaks.

The last day with mother

By Class VIII Dawa Norbu

When I was 12 years old, I and some of my friends had preprared to leave for India. That day was my last day with my mother and it was the saddest day for me. During that time my mother, some of my friends and my relatives were weeping when I readied for the journey. From that day I have never seen my mother and my old friends. At the moment of my departure and her faced had remained engraved in my memory. It is just part of my childhood memory.

She wiped my tears in her eyes and told me to study well and become a true Tibetan. I have been studying in India for last 10 years. She knows about it. I learned from her neighbour that she is happy about me and my education. I know my greatest gift for her is my education. So I am studying hard. I always hope that one day I would get opportunity to go back to my homeland and see my mother again.

I am thinking one day I should repay her kindness and the sacrifices she made for me. And look after her when she grows old. Today I cannot do anything for her for as she is in Tibet and I am in exile. I cannot even send her a letter and messages. There is always danger of letters and messages being intercept by Chinese. I am studying Tibetan, which I always believe is my identity. I am also studying Buddhism and science. As a son I should prove that the departure she sacrificed for me for all these long years must be proved with education for which she sent me to India.

Journey to India

By Class VII Lobsang Thokmey

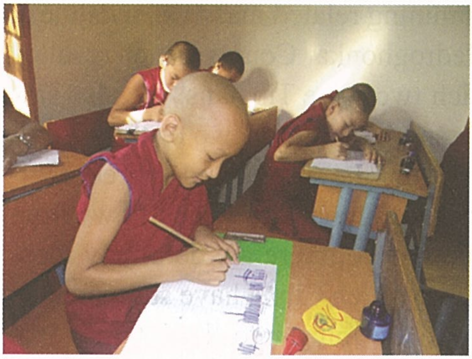

I was very young yet I could sense my bleak future in Tibet. I told my parents about my desire to go to India and study our language, Dharma and modern education. They agreed with my journey to India.

In the winter of 1998, my friend and I left our home. We began our journey from Tashi Lak's restaurant. A strong Nepali man had agreed to lead us. He was known for his experience in dodging Chinese Rangers.

The first day of journey began on bus which went quite well and comfortable. From then on I don't know where we were heading to. We walked all the nights and slept all days. There were moments when we slept on ice, in trees and caves.

We rested few days in caves when we reached near Nepal Check post. We waited for good times to cross the border. We climbed high mountain forest to hide behind the leaves and thickness of jungle. Then in the pitch darkness of no moon night we crossed the Nepal border. It was snowing and cold night. No police and rangers are found outside. I can still feel the sweat in my back. Soon after crossing the bridge there was a mini-bus waiting for us. Our Nepali guide had readied for us to take us to Tibetan Reception Center in Kathmandu.

From then on we had good food and comfortable bed to sleep. I still remember those tough journey which has made me into a man from a boy.

Development that causes destruction

Ven Lobsang Kunchok

Very recently, we all witnessed mining related massive landslide at Medroghonkar gold mine in Medroghonkar County which resulted the death of 83 workers of which two were Tibetans. We also saw successive earthquakes in Keygundo region for two or three years in row. And last year India worried for the sudden and unprecedented decrease of water level of river Brahmaputra which flows from the Tibetan plateau to the India. Indeed, there are definitely more of such incidents occurred in Tibet which China have succeeded in suppressing the information from escaping into the international media.

The question now pinches most is whether above cited three incidents are just accidents as China assures the world or something is still hidden in the hat. Many experts do not buy to Chinese stories of the disasters which are always conveniently blamed on act-of-god. Only China pets would believe else who would? China Daily, the official mouthpiece of PLA reported that six-member expert team from the Ministry of Land and Resources found the melting of ice and loose rock formation have contributed and caused the disaster of Medroghonkar gold mine. How could they forget the human contribution towards the disaster? The greed that fodders the economic expansion of China spares no respect for the socio-environmental relation that Tibetans share with their delicate environment since period immemorial. There is direct relation between your demand for china-made goods and exploitation of raw material in Tibet. Whole world awe manufacturing prowess of China least knowing these cheap and abundant goods come at the cost of Tibet. The economic might of China stands on cheap manufacturing units which require raw materi als that they acquire by recklessly exploiting Tibetan pla teau. Cheap as it sound, no question, costs more than you actually

pay. And when you pay, you pay in disasters. Would anybody believe that debris of 4,600 meters in altitude was formed in rescue work of Medroghonkar? According tothe CTA report the mining area and the actual mining area are 145 sq. km and 76.19 sq. km respectively. If taken into local people's account, there formed valleys where there were hills once. It is not that China was not aware of this delicate ecological balance and assured devastating impacts over all South-East Asia for disturbing it yet they pursued their selfish venture putting all low lying people and nations on threat. I do not want to wash every earthquake on Tibet with hallmark of Chinese activities but it is impossible to tell the story of Keygundu disasters without their hands. Geologically, Tibet and all Himalayan ranges are newly formed land formations hence extremely sensitive to the external activities like large hydrological project, extensive mining and subterranean military barracks. Tibetan plateaus are not strong enough to hold large dams. However, Tibet has already made record of being most dammed nation. Is it really jus tifiable to build hundreds of large dams at the cost of these delicate Tibet environments, water habitats and wet land of these rivers in plain? No. Never. My farmer father though illiterate has already sensed that most abundant animals in their region, yellow deer has disappeared without trace from their habitat. High pressure dam and heavy military installation and extensive mining activities directly influence the sensitive land formation of Tibet and often responsible for causing tremors. Some experts view the filling up of three large dams near Keygudu caused all recent earthquakes in the region.

Large dams as we know can store up to hundreds of millions of cubic meters water and this water is stored by cutting or minimizing flow of water from their natural course. India and Bangladesh worried when China filled their stage-I dam by changing a little course of water. This change of course of river water can

destroy whole beauty of Sunderban delta. Millions depend their daily lives on these rivers. China revealed that they want to irrigate western part of Tibet by changing the course of River Tsangpo. Western Tibet is sparsely populated and people are quite satisfied with their water sources. Then why do they want to irrigate that part?

Tibet, as China claims, has become rich, developed and modernized. However, what is the use of that development which destroys very life sustenance, environment? How can you enjoy the money when the water you drink, air you inhale and land you cultivate are poisoned? Do we need this kind of development?

I wish I were

By Ex student Kongpo Pasang

I wish I were Ban ki-moon
I would always be honest
in dealing Tibetan issue
and will convince Chinese leaders.

I wish I were Xi Jing Ping
I would agree to the middle way
that Dalai Lama laid for solution
and will give freedom to Tibetans.

I wish I were Katri Sangay
I would make Tibet my priority,
and tell Tibetans not to lose heart
and declare status of Tibet all over

I wish I were youth of Tibet
I would study our language well
which is unique and our identity
and make our culture flourish eternally.

I have a dream

By class IV "peace monks group"

I have a dream
that I will study in Gajang Norling School
and will play football, marbles and cricket.

I have a dream.
that I will become a doctor
and will help my friends and poors.

I have a dream
that I will study well
help our country and people.

I have a dream
that I will read my dream-book
and write rhymes and stories.

I have a dream.
That I will learn many words and
make many sentences.

School Update

June 4, 2013

Local Education Society Mundgod conducted calligraphy and drawing competition among eight Tibetan schools. In total, six hundred students participated the competition from all schools. There were six different competitions ranging on the basis of classes. Excepting first position of U-chen calligraphy competition which went to Gomang School, Gajang Norling School swept all other trophies begging first, second and third, and left no prizes for all other schools.

July 6, 2013

H. H. the Dalai Lama turned 78. His Birthday is marked as holiday in all Tibetan calendars. Gaden Jangtse Monastery observed this day with Morning Prayer and the day was celebrated as the official holiday.

July 17, 2013

H. H. 14th Dalai Lama visited Mundgod. This time His visit is mainly to give Gelong ordination to new monks who are above twenty and willing to take this ordination.

Like always monks and lay people stood in rows making serpentine line stretching from the first gate to the Drepung Monastery to receive their beloved leader, H.H. the Dalai Lama. People stood in rain least caring mud and drenching clothes. People had white scarf, beautiful flowers and incense in their hand. Camps and

Monasteries were beautifully decorated with flags and banners written with greeting.
At 12:30 p.m. H.H. the Dalai Lama, retinues of Khenpos and officials arrived, and they set straight to the Drepung Monastery.

July 20, 2013
Gaden Jangtse Monastery School environmental club voluntarily cleaned the Gaden premises and public canals.

July 21, 2013
H.H. the Dalai Lama gave Long Life empowerment to the lay peo ple in Gaden Jangtse Monastery's debate courtyard at 7 in the morn-

village also attended the empowerment. Along with empowerment ceremony, He advised people to keep good health which He considered real way live long life. Soon after empowerment ceremony he started giving ordination to the monks.

July 22, 2013
The Summer Retreat is considered as one of the most important activity in monastic calendar. Lord Buddha himself started this retreat to protect and restrain from destroying insects and plants which grow in abundance in summer. The retreat is observed with strict discipline.

July 24, 2013
In the afternoon Gaden Jangtse and Shartse College senior students debated before H.H. the Dalai Lama on five great treatise of Buddhist philosophy. H.H. the Dalai Lama always considers philosophical study in Three Seats utmost important in preserving Buddhism which has potential to serve whole world. After observing the young budding monks debate, Dalai Lama was delighted and convinced that monastic education is still strong and lively.

July 25, 2013
At 6 in the morning His Holiness left to Pune. Many monks and lay people fared well His Holiness.

Director:

Mr. Ngodup Tsering
Geshe Lobsang Rabgey (Tsawa)
Ven Gen Lungtok Gendun (Samlo)

Editor Staffs:

National:
Tibetan Section

Ven.Konchok Tenzin (Teacher)
Ven.Kongpo Pasang (Ex Student)
Ven.Kelsang Wangdi (Class VIII)
Ven.Dawa Norbu (Class VIII)

English Section

Ven.Rinzin dorjee (Teacher)
Ven.Tashi Tsering (Class VIII)
Ven.Lobsang Thokmey Class (VII)

Graphic Designer

Ven.Kelsang Tashi (Teacher)

International

Geshe Gendun Tharchen
Mrs.Marilia Bellaterra
Mr.Giovanni Vuono

Title: The Quest

Annual Magazine From
Gaden Jangtse Thoesam
Norling School.

Published By:
Gaden Jangtse Thoesam
Norling School.

Completed On: 10/08/2013

Edittorial Office:
Gaden Jangtse Thoesam
Norling School,
lama camp no.1,
P.O. Tibetan colony-581411
Mundgod, D.N.K.
(K.S) INDIA

Email: jangtseschool@rediffmail.com
Facebook: www.facebook.com/GAJANGSCHOOL
(Gaden Jangtse Thoesam Norling School)